

D A C I A

2 Lei

Ziarul de afirmare românească al Ținutului Timiș — Apare sub egida Astei Bănățene

Șefredactor:
ROMULUS P. ROȘU

Abonamente: Anual 500 lei, pe 6 luni 300 lei. Pentru țărani, preoți și învățători 300 lei. Pentru întreprinderi 2000 lei.

Director administrativ:
Dr. NICOLAE ILIEȘIU

Redacția și administrația:
Timișoara I.
Str. Lonovici No. 2

Telefon:
Redacția și administrația 12-66
Tipografia 14-69

IMPERATIVE

În ultima conferință administrativă care a avut loc la Ținut, Excelența Sa d. Rezent Regal dr. Alexandru Marta, în cadrul problemelor locale, a relevat și starea deplorabilă a coloniștilor din Banat.

Adevărurile menționate de Excelența Sa, în legătură cu neajunsurile românilor refugiați din Banatul jugoslav, față de cari obligațiuni morale și legăturile de sânge ne impuneau datoria de a le crea un cămin, precum și ale populației de munte, statornicită pentru paza frontierelor noastre, sunt de foarte strictă actualitate azi și trebuiesc privite pe un plan mai mare și mai îndepărtat.

Ameliorarea situației lor materiale se impune dela sine, noi vrem să ne oprim însă asupra problemei colonizării în general.

Cercetând cifrele „Anuarului Statistic al României”, descresțerea populației din Banat, fără deosebire de neamuri, ni se infățișează sub un aspect foarte tragic. Din zece în zece ani, statisticele ne dau o descresțere tot mai evidentă. Județul Timiș-Torontal, ca să dăm și un exemplu, stă ca o mărtuire dureroasă a constatărilor făcute.

Dela recensământul din 1910, până la cel din 1930, deficitul de populație în acest județ are următoarea infățișare: românii scad dela 163.795 la 160.946; germanii dela 150.962 la 144.741; maghiarii dela 55.414 la 48.393 și sârbii dela 31.726 la 26.696.

Câtă vreme indicele demografic al României arată un excedent natural între nașteri și decese de 12.5—13.5 la mie, în Banat înregistrează un minus de 1.8 la români, 4 la germani, 12.7 la maghiari și 16.2 la sârbi.

Cauzele sunt arhicunoscute: mortalitatea infantilă și „einkinder” sistemul șvăbesc, pe care l'am adoptat și noi.

Remedii ar fi mai multe, efectele însă sunt cu o scadență prea îndepărtată.

Fiindcă măsurile nu mai pot întârzia, iar granița de Apus a țării trebuie să aibe o structură sufletească și fiziologică asemănătoare ca a restului țării, care se caracterizează prin dinamism, singura soluție este colonizarea.

E un certificat de paupertate pentru mândria bănățeană, însă mai presus de slăbiciunile noastre sunt interesele românismului.

Prin colonizare n'am înțeles parodia ce s'a făcut până acum. Frontierele țării să fie împânzite cu populație din regiuni prolifică, căreia, pe lângă casă și întreg inventarul agricol, să i se pună la dispoziție credite nelimitate, pentru ca pe teren economic să poată lua concurența cu toate neamurile conlocuitoare — și dacă vreți — chiar cu românii băștinași.

O acțiune de proporții, cum ar fi și aceasta, nu este realizabilă fără inițiativa statului.

De aceea ne-am bucurat, auzind, că d. Rezent al Ținutului Timiș, s'a pus în fruntea unei acțiuni care poate fi socotită ca un imperativ al ceasului de față.

Personalitatea sa e o garanție că această acțiune nu va rămâne numai într'un stadiu de proiect.

ROMULUS P. ROȘU

Audiența lui von Bülow la Regele Leopold

Germania va respecta frontierele Belgiei

Cere în schimb ca Belgia să păstreze o strictă neutralitate

Bruxelles, 27 (Rador). — REGELE LEOPOLD A PRIMIT SÂMBĂTĂ ÎN AUDIENȚĂ PE VON BÜLOW, AMBASADORUL REICHULUI CARE A PRECIZAT ATITUDINEA GERMANIEI

FAȚA DE BELGIA ÎN CAZ DE CONFLICT. VON BÜLOW A REINOIT SOLLEMN ANGAJAMENTUL LUAT DE REICH FAȚA DE BELGIA LA 13 OCTOMVRIE 1937, DECLARÂND CĂ

REICHUL NU VA ADUCE NICI CEA MAI MICĂ ATINGERE INTEGRITĂȚII BELGIEI ȘI VA RESPECTA FRONTIERELE EI, DACĂ BELGIA VA PASTRA O STRICTĂ NEUTRALITATE.

O ofertă identică a fost făcută și Olandei

Haga, 22 (Rador). — SE ANUNȚĂ OFICIAL CĂ MINISTRUL GERMANIEI A FOST PRIMIT ÎN AUDIENȚĂ DE REGINA WILHELMINA. HAVAS

CREDE A ȘTI CĂ MINISTRUL GERMAN A ADUS LA CUNOȘTINȚA REGINEI CĂ ÎN CAZ DE RĂZBOI, GERMANIA VA RESPECTA INTEGRITA-

ȚEA TERITORIULUI OLANDEI CU CONDIȚIA CĂ OLANDA SĂ PĂSTREZE NEUTRALITATE.

Vasele germane aflate în largul mării s'au refugiat în porturile neutre

S'a decretat mobilizarea armatei belgiene

Măsuri cu caracter militar în întreaga Germaniei — Compania Lufthansa a suspendat traficul cu străinătatea — Prețul produselor petrolifere s'a urcat cu 40 la sută în Italia

Vigo, 27 (Rador). — Agenția „Havas” transmite: Vasele germane aflate în largul mării, au primit ordin să se refugieze în porturile neutre, Vineri la ora 22. Trei vase de comerț germane, au ancorat în portul Vigo, unde se așteaptă sosirea și a altor vapoare germane.

Mai multe alte vapoare germane s'ar fi refugiat în diferite porturi din regiunea Galiciei și Vigo.

MĂSURI MILITARE ÎN GERMANIA

Berlin, 27 (Rador). — În tot cursul nopții în capitală s'au luat măsuri cu caracter militar. Numeroși rezerviști au fost anunțați la domiciliile lor, spre a se prezenta la unitățile lor. Printre mobilizați se află rezerviști în vârstă de 45 ani. Sâmbătă dimineața s'a observat o foarte slabă animație pe străzile Berlinului.

Berlin, 27 (Rador). — Agenția „D. N. B.” anunță: Compania Lufthansa a suspendat orice serviciu de trafic aerian cu străinătatea.

GERMANII AU PARASIT LONDRA

Londra, 27 (Rador). — „Havas” anunță: Mai multe sute de supuși germani au parasit Londra, cu trenul ce a plecat din gara Liverpool-Street la ora 9.30.

SE URCA PREȚUL PETROLULUI ÎN ITALIA

Roma, 27 (Rador). — Prețul produselor petrolifere s'a urcat cu 40 la sută.

MOBILIZARE GENERALĂ ÎN BELGIA. BRUXELLES, 27. — „HAVAS” ANUN-

ȚĂ: PRIMUL MINISTRU A SUPUS CONSILIULUI DE MINISTRI TEXTUL DECLARAȚIEI REGAL, PRIN CARE SE DECLARĂ MOBILIZAREA ARMATEI BELGIENE.

MINISTRI ENGLEZI AU RĂMAS LA POSTURILE LOR

Londra, 27 (Rador). — Cu toate că nici-o reuniune a cabinetului nu este prevăzută pentru astăzi, Sâmbătă, miniștrii rămân toți prezenți la posturile lor. Este posibil ca primul ministru să convoace consiliul de miniștri, după ce va fi luat contact de raportul lui Sir Neville Henderson.

CONFERINȚA CU CARACTER MILITAR LA WASHINGTON

New York, 27 (Rador). — D. Roose-

velt a avut azi dimineața o conferință cu Edison, ministru al marinei de război și Stark, șeful operațiilor navale. Ambii au declarat președintelui Statelor Unite, că prima linie de apărare din marina americană, este gata pentru orice eventualitate.

S'A CONTRAMANDAT CONGRESUL FARMACIȘTILOR DELA BERLIN

Berlin, 27 (Rador). — Din cauza situației internaționale, congresul farmaciștilor, care urma să se întrunească la Berlin, între 27 August și 31 August, a fost contramandat.

Roma, 27 (Rador). — Ducele a primit Sâmbătă dimineața pe contele Ciano și pe șefii de stat major.

Arestarea fostului director financiar al Municipiului București

El e acuzat de fraude de 44 milioane

București, 27 (SIR.) — Fostul director financiar al municipiului București Isidor Cristea a fost arestat azi dimineața pentru delapidare, deturnare de fonduri și uzurpare de atribuțiuni. El

este invinuit de fraudă în valoare de 44 milioane.

Mandatul de arestare a fost confirmat încă în cursul zilei de tribunalul Ilfov. Inculpatul a fost depus la închisoarea Văcărești.

MEMENTO TIMIȘOREAN

Radio

DUMINICA 27 AUGUST

Radio-România, Radio-București, Radio-Experimental. Ora 8.30: Concert de dimineață (discuri), Gimnastică ritmică, Continuarea concertului dimineții (discuri). Ora 9.45: Ora religioasă. I. Clopote. II. Serviciul religios transmis de la Biserica Domnița Bălașa. Ora 12: Jurnal premilitar. Ora 12.15: Muzică variată (discuri). Ora 13: Ora, Sport, Cota Dunării și a barei Sulina. Ora 13.05: Concert de prânz Orchestra Petrică Moțot: Arie naționale; Sfârleaza, vals intermezzo de Gallet; Tango bolero de Llossas; Povestea ochilor, romanță de Kalman; Nu spune nu-tango de Mădăcuș; Doi ochi, romanță de Ventura; Ia boerule trandafirul, cântec de Fieraru și Radian; Romante și cântece românești. Ora 13.45: Spectacole. Ora 13.55: Concert de muzică oferit de Casa Beryllon. Ora 14.10: Radio-jurnal. Ora 14.30: Continuarea concertului Orchestrei Petrică Moțot: In luncă la Stroești; Mă duce doru departe; Doine și jocuri ardelești; Doine și jocuri din Banat; Iubirea e un fluture de Mai, vals lent de Dem. Popescu; Domnișoară, domnișoară, tango de Walter Vogel; Romante și cântece populare. Ora 15.15: Vestii și sfaturi agricole. Ora 15.20: Ora satului organizată de Serviciul Social: I. Semnalul. II. Rugăciunea. III. Sate dobrogene de prof. C. Constantinescu-Mirecești. IV. Tariful Dim. Rucea: Cântece dobrogene. V. D. A. C. Gheorghe: „Gazeta Căminului Cultural. VI. Jocuri și cântece macedonene. VII. Cartea satului: Antologia Dobrogei de Apostol Culea. VIII. Hore și sârbe dăncimpoi și fluer. IX. Inim de închidere. Ora 18: Ora, Mersul vremii. Ora 18.02: Poșta tehnică. Ora 18.17: Corul Batalionului de Gardă cond. de Lt. Crăciunescu: Sus inima Români, marș de Oancea; Vara de Ivela; Plătinel cu frunza lată de Perian; Serenadă de Heuberger; Eu mă duc, codrul rămâne de Bena; Trăiască România Mare, cântec de Ivela. Ora 18.40: Concert de promenadă (discuri) Uvertură la „Băeții veseli” de Suppé; Cântec de dragoste, vals de Joh. Strauss; Dansuri spaniole No. 1, 2, 3 și 5 de Moszkowsky. Ora 19: Cronica medicală. Ora 19.15: Muzică de dans-Orchestra „Alhambra” cond. de Ion Vaslescu. Ora 19.58: Sport: Rezultatele sportive. Ora 20: Săptămâna. Ora 20.15: Continuarea concertului Orchestrei „Alhambra”. Ora 20.45 „O seară Strauss” — Orchestra Radio dirij. de Alfred Alessandrescu; voce: D-na Emilia Guțianu: Johann Strauss: a) Uvertură la „Liliacul”; b) Annen-Polka; c) Perpetuum mobile; Josef Strauss: Rândunelele satului-vals (voce: D-na Emilia Guțianu); Johann Strauss: a) Povești din pădurea vieneză-vals; b) Voci de primăvară-vals (voce: D-na Emilia Guțianu); c) Pizzicato-polca; d) Dunărea albastră-vals (voce: D-na Emilia Guțianu); e) Vals imperial; f) Uvertură la „Voevodul Țiganilor”; Richard Strauss: Vals din „Cavalerul rozelor”. Ora 22: Rezultate sportive. Ora 22.15: Dansuri moderne (discuri). Ora 23: Radio-jurnal. Ora 23.15—24: Muzică distractivă (discuri): Selecțiuni din filmul „Pe stradă de Berlin; Serenadă de Nicolas și Tango de Codvilla; Melodie de Watts și Melodie de Mercer (voce: Dick Powell); Veche baladă de Maclair și Melodie de Gros (voce: Lys Gauty); Melodie Pokras (voce: Carmen Lehmann); Potpuriu rusesc de Livschakoff; Melodii de Romberg (voce: Jeanette Macdonald și Nelson Eddy); Polca de Parlow.

Pe margini de cărți bisericești

Insemnări pe o veche carte bisericească din Jebel

E incontestabil, că în sfintele noastre biserici, se află un bogat și vast tezaur istoric, care oricând poate fi de folos istoricului și cercetătorului acestui colț de țară.

Ar fi timpul, ca autoritățile bisericești să dispună colecționarea vechilor cărți bisericești, descifrarea diferitelor notițe marginale de pe aceste cărți și selecționarea acestor vechi însemnări.

Pe terenul istoric, cele dintâi date despre Moldova, despre Domnitorii și faptele lor, le avem din astfel de însemnări, anale, letopisețe, cronici.

Câte adevăruri n'ar eși la iveală, dând la o parte colbul care acoperă sfintele cărți ascunse prin podul bisericilor ori rafturile stranelor?!

Credem că această sarcină importantă o pot lua asupra lor și autoritățile civile — administrative, fiind vorba de o operă națională culturală.

În biserica ortodoxă din Jebel am aflat cartea bisericească:

„Sfânta și Dumnezeiasca Liturgie a lui Sfântul Ioan Zlatoust: a Marelui Vasilie și a lui Sfântul Grigore Dvoeslov” ... tipărită în scaunul Mitropoliei Bucureștilor în anul 1680. Cartea conține 127 file și anume: primele VII file cuprind o „epistolă dedicatorie” a Mitropolitului Teodosie arhiepiscopul Ungrovlahiei, către Voevodul Șerban; dela fila VIII—IX e „predoslavia” scrisă în românește, fila 1—74 e în limba slavonă, iar dela 75 până la fine, când românește când slavoneste.

Tipicul peste toată cartea e numai în românește, tipărit cu roșu. Dau însemnările scrise cu mâna:

Pe fila VII:

Eu popa Nicula ot Mărgineani înveat 1718.

Pe fila XI:

Această sfântă leturghie o am

Nicolae Ilieșiu

Manifestațiile spiritualității din Ardeal și Banat la adunarea generală a „Astreii”

Cluj, 27. — Purtând în însuși titlul ei scopul pentru care a fost înființată, Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român „Astra”, a promovat în tot lungul activității sale de peste trei pătrare de veac, creația artistică și științifică, și în general toate manifestațiile spiritualității românești din Ardeal și Banat.

Adunările generale de todeauna au strălucit prin producții artistice, prin referate și studii de înaltă ținută și de largă documentare asupra problemelor noastre fundamentale de cultură, de sănătate și de viață națională, ca-și prin conferințele de închinare întru amintirea faptelor mari și figurilor reprezentative ale trecutului nostru.

Pe linia acestei tradiții, organizatorul adunării generale a „Astreii” din acest an din 9—10—11 Septembrie la Cluj, D. prof. dr. Iuliu Hațieganu a încadrat în program, în ședința festivă două conferințe de smerită comemorare a ctitorului de țară Regele Carol I, și a ctitorului de cultură națională Mihail Eminescu, și două referate științifice de cea mai vie actualitate, asupra educației fizice în mediul rural și asupra alimentației țărânului nostru.

D. profesor dr. Ioan Lupuș va vorbi astfel despre Problema Transilvană în prima perioadă a Domniei Regelui Carol I, aducând lumini noi asupra interesului pe care înțeleptul rege îl purta Românilor ardeleni, iar d. profesor Horațiu Teculescu va vorbi despre Mihail Eminescu și Transilvania, grupând și prezentând cu pioasă grijă, urmele materiale și sufletești pe care le-a lăsat regele poeziei românești, în acest ținut pe care l-a iubit și l-a cunoscut.

cumpărat din Țara Românească eu popa Ionașcu I sin ego (în slavoneste: și fiul lui) în zilele lui Apafy Craiul Ardealului veleat 1689.

La fila 4:

Cinstite părinte când vei sluji leturgee... (indescifrabil) să o porți. Eu popa Nicula ot Mărgineani.

Pe fila 59:

Și cine și-a bătut joc de cartea aceasta —,

iar continuare pe fila 60:

să-și bată Dumnezeu de el să-l va-ă lumea (intreagă).

La fila 61:

Scrisam eu Niculă Mărgineanu „snă” popii Nicolae.

La fila 63—64:

Se știe că această Sfântă și Dumnezeiască Leturghie este a popii Niculae ot Mărgineani cumpărată de... ot Ionașcu.

La filele 64, 65, 66:

Și cine s'a ispitit a o fura și nu... (indescifrabil) să fie afurisit de 318 de sfinți (ot...)

Din aceste însemnări, reiese că preot ortodox român în comuna Jebel la 1689, era Popa Ionașcu, care a cumpărat cartea Sf. Liturgie, dela Popa Nicula din Mărgineani (Sub Mărgineani se înțelege granița, marginea spre Țara Românească). Rezultă apoi că în secolul 17, deci în timpul ocupațiunii turcești, în Jebel exista o parohie ortodoxă română. Cu atât mai mult deci a existat înainte de ocupația turcească.

E un răspuns dat unor istorici maghiari, cari prezintă comuna drept maghiară, și că românii ar fi „năvălit” aici numai în secolul 17.

În spiritul celor mai presante porunci ale destinului nostru și ale renașterii naționale, d. profesor dr. Iuliu Hațieganu va prezenta un studiu-referat, rod al unei adânci cunoașteri și îndelungate experiențe, despre „Educația fizică în mediul rural”, iar d. profesor dr. Gr. Benetato, va expune rezultatele pline de învățăminte pentru viitor, ale unei anchete cuprinzătoare, făcute după criteriile cele mai riguroase ale științei, asupra alimentației țărânului.

Instalarea comandantilor gărzii naționale din plasele Cravița I și II

Oravița, 27. — În ziua de 27 August a. c., a avut loc în parcul „Regele Ferdinand” din localitate, instalarea comandantilor gărzilor naționale din cele două plase ale Oraviței.

Au fost instalați în mod provizoriu, pentru ca organizarea la sate să nu sufere prea mari întârzieri și până la aprobarea celor propuși, d-nii: Dr. Perian, medic veterinar la plasa Cravița I, și d. T. Deheleanu, notar din Steierdorf, la plasa Oravița II. Dânsii vor funcționa ca ajutoari de comandanți.

La orele 10 dimineața începe serviciul religios oficiat de un sobor de preoți, la care au asistat oficialitățile din localitate, primarii din plasele respective și notarii.

Cel dintâiu după oficierea instalării a vorbit părintele Lazar, apoi d. prefect col. Pavel Seracin și a frcheiat comandantul gărzii naționale din județ, lt. colonel, Petre Balica.

MEMENTO TIMIȘOREAN

Calendar

DUMINICA 27 AUGUST

Ortodox: Cuviosul Părinte Pimen († 415).
Catholic: Sf. Iosif Calasanchiu.

Farmacii de serviciu. Circ. I: Mizericordianilor. — Circ. II: R. Jahner, Str. Ștefan, cel Mare 3. — Circ. III: Maria, Bul. Carol 4. — Circ. IV: Steaua, Piața Drăgălina 4. — Circ. V: Kőváry-Chioreanu. — Fratelia: Panajoth. — Freidorf: Eremita.

LUNI 28 AUGUST

Ortodox: Cuviosul Părinte Moise Etiopianul.

Catholic: Sf. Augustin.

Farmacii de serviciu. Circ. I: Salvator, Bul. Regele Ferdinand 3. — Circ. II: Dr. Kovács, Str. Dacilor 10. — Circ. III: Șarga, Str. C. Porumbescu 1. — Circ. IV: Crăciun, Piața Drăgălina 15. — Circ. V: Kőváry-Chioreanu. — Fratelia: Panajoth. — Freidorf: Eremita.

Spectacole

Duminică 27 și Luni 28 August:

PROGRAMUL CINEMATOGRAFELOR:
Capitol: „Conflict” cu Corinne Luchsin și Annie Ducaus.

Scala: „Leopardul Suzanei” cu Katherine Hepburn și Cary Grant; „Prizonierul din Zenda” cu Ronald Colman și Douglas Fairbanks.

Corso (fost Rivoli): „Ultima barcadă” cu Randoif Scott și Joan Benrett.

Apollo: „Oameni în lanțuri” și „Agentul mascat”.

Atlantice: „Magustia” și „Milionarii”.

Radio

LUNI 28 AUGUST

Radio-România, Radio-București, Radio-Experimental. Ora 7: Concert de dimineață (discuri), Gimnastică ritmică, Continuarea concertului dimineții (discuri), Statutul gospodăresc și igienic. Ora 12: Muzică variată (discuri). Ora 13: Ora, Sport, Cota Dunării și a barei Sulina. Ora 13.05: Concert de prânz — Orchestra de Salon de vară; voce: Ion Luican: Cea mai frumoasă-vals de Waldteufel; Dela mine la Ploești-cântec și Să nu-ți pară rău-tango de Mișu Constantinescu (voce: Ion Luican); „Persa”-potpuriu sârbesc de Giucă și Victor Predescu; Spune-mi o vorbă dragă-Tango de Anghel Mădăcuș; Nu mai plânge inimioară-cântec de Nicușor Predescu și Dece-ai plecat-tango de Victor Predescu (voce: Ion Luican); Ari naționale. Ora 13.45: Spectacole. Ora 13.55: Continuarea concertului; voce: Rodica Bujor: Nană, nană, Oltuie pe matca ta și Hai ciuciu, ciuciu (voce: Rodica Bujor); Foaie verde firul ierbii și Ciocărlia. Ora 14.10: Radio-jurnal. Ora 14.30: Continuarea concertului Orchestrei de salon de vară; voce: Ion Luican: Serenadă de Gounod și Menuet miniatură de Schebek; Dona mia Manolita-tango de Harwey și De acuma ne vom despărți-tango de Jean Dumitrescu (voce: Ion Luican); Santa Lucia Luntana de Mario și Lolita-serenadă de spaniolă de Buzzi-Peccia; În orice colț din București-slow de Vaslescu și Viață, viață-cântec de Mișu Constantinescu (voce: I. Luican); So-ro-scro-cântec de Mișu Constantinescu (voce: Ion Luican) și arie naționale. Ora 15.10 Actualități. Ora 19: Ora, Mersul vremii. Ora 19.02: Cronica literară. Ora 19.17: Muzică veselă de pretutindeni (discuri). Ora 20: Alabastrul și aragonitul românesc, de C. Dem. Popescu. Ora 20.15: Valsuri de Brahms, Chopin și Ravel (discuri). Ora 20.35: „Missa Solemnis” de Beethoven (discuri). Ora 22: Radio-jurnal (I); Sport. Ora 22.15: Muzică de dans (discuri). Ora 22.35: Sevilla, Neapole și Veneția (discuri). Ora 23: Radio-jurnal (II). Ora 23.15: Concert de noapte al Orchestrei Vasile Juca, transmis dela restaurantul „Coșna”. Ora 23.45: Jurnal pentru străinătate în limba franceză, germană și italiană.

Consiliu privat la Londra sub președinția Regelui George VI.

Serbările dela Tannenberg au fost amânate

Aviația canadiană a plecat la bazele ei de război
Molotov va pleca la Berlin

Paris, 27 (Rador). — Comisia de afaceri străine, a adoptat cu unanimitate, fără patru voturi comuniste, rezoluția prin care condamnă cu asprime acordul germano-sovietic.

Partidul comunist a publicat apoi o declarație, în care arată că pentru apărarea libertății și independenței Franței, comunistii vor fi în primele rânduri. Grupul socialist a aprobat atitudinea lui Blum, favorabilă acțiunii guvernului și a hotărât posibilitatea oricărei colaborări cu comunistii. Poliția a confiscat erii două ediții „Le Soir” și a interzis pentru azi „L'Humanité”, făcând și o percheziție la tipografia ziarului comunist. Comunistii au publicat un comunicat protestând. Ministrul de justiție a hotărât suprimarea ziarelor dăunătoare ordinii publice și contrare intereselor naționale.

EXAMINAREA SITUAȚIEI LA LONDRA

Londra, 27 (Rador). D. Chamberlain a fost primit în audiență de rege, timp de o oră. El a făcut raportul asupra situației. Regele a convocat apoi consiliul său privat.

Londra, 27 (Rador). — Consiliul privat a stabilit măsurile de precauțiune, în sensul indicat Vineri, de Sir Samuel Hoare.

Armata britanică, ce poate intra imediat în luptă, dispune acum de 800.000 oameni bine antrenați, număr în care nu se cuprind cei cari vor consimți să se prezinte nechemati, adică să-și ofere serviciile ca voluntari.

IN CAZ DE RĂZBOI, GUVERN DE UNIUNE NAȚIONALĂ ÎN ANGLIA

Londra, 27 (Rador). — Se afirmă că în cazul unui război, fruntașii opoziției și foștii miniștri conservatori, vor fi invitați să facă parte din guvern. Numărul miniștrilor va fi sporit, cuprinzând probabil și pe d. Eden. S'ar forma un cabinet restrâns, compus din d-nii Chamberlain, Halifax, Simon, Chatfield, Attles, Sinclair și Churchill.

CONTINUTUL ACORDULUI ANGLO-POLON

Londra, 27 (Rador). — Acordul de asistență mutuală anglo-polon, cuprinde opt articole specificând împrejurările în care cele două părți vin una în ajutorul celeilalte.

Amânarea serbărilor dela Tannenberg

Ottawa, 27 (Rador). — Agenția Reuter transmite: D. Hackenzie, ministrul apărării naționale a anunțat că aviația militară canadiană a primit ordin să plece la bazele ei de război.

EXPLICAȚIA POLONEZĂ A BOMBARDĂRII AVIOANELOR GERMANE

Varșovia, 27 (Rador). — Unele ziare germane au anunțat că trei avioane germane, care mergeau dela Stettin la Königsberg, au primit focuri trase de bateriile antiaeriene polone, pe când sburau deasupra teritoriului polon. Cercurile autorizate polone, declară că unul din avioanele germane, a sburat deasupra zonei interzise, îndepărtându-se imediat de bateriile de coastă polone au deschis focul, spre a-i atrage atenția.

TREN POLONEZ ATACAT CU PIETRE ÎN GERMANIA

Varșovia, 27 (Rador). — Trenul Express-Nord a sosit în capitală cu mai multe geamuri sparte, la unele vagoane. Avarierea s'a produs pe când trenul Nord-Express trecea pe teritoriul german.

UCRAINIENII SUNT LEALI FAȚĂ DE POLONIA

Varșovia, 27 (Rador). — Comitetul executiv al partidului „Undo”, cel mai mare partid ucrainian din Polonia, a votat o ordine de zi de lealitate față de statul polon.

O DECLARAȚIE A D-LUI ROOSEVELT

Washington, 27 (Rador). — Primind pe ziaristi d. Roosevelt a declarat: Nu cred că situația actuală din Europa, va duce în mod sigur la război. Nu socotesc pentru moment, că este cazul să convoc parlamentul și nu-l voi convoca, decât atunci când voi avea siguranța absolută că războiul este inevitabil. Președintele a precizat că nevoile armatei americane au fost completate.

CONGRESUL DELA NÜRNBERG NU SE AMÂNĂ

Berlin, 27. (Rador). — Agenția Havas transmite: A circulat svonul, că apropiatul congres național socialist dela Nürnberg, ar fi fost amânat cu trei săptămâni. Cercurile competente ger-

mane, desmint formal svonul, declarând că nu au nici o cunoștință despre această amânare

SUPUȘII GERMANI PARASESC ANGLIA

Londra, 27 (Rador). — Ambasada Reichului, anunță Havas, a recomandat supușilor germani să părăsească Anglia în termenul cel mai scurt.

Aviația canadiană la bazele de război

BERLIN, 27 (Rador). — SE ANUNȚĂ OFICIAL, CĂ DIN CAUZA SITUAȚIEI INCORDATE, SERBĂRILE DE DUMINECĂ DELA TANNENBERG AU FOST CONTRAMANDATE.

THAELMANN ÎN LIBERTATE?

Berlin, 27 (Rador). — Posturile de radio germane, au încetat emisiunile în limba ucrainiană, ca o consecință a acordului cu Rusia. Se pare că și fostul șef al comunistilor germani, Thaelmann, a fost pus în libertate.

ZIARIȘTII GERMANI AU PLECAT DIN FRANȚA

Berlin, 27 (Rador). — Toți corespondenții ziarelor germane la Paris, au părăsit Vineri după amiază Franța.

CERCETAȘII POLONI DELA CONSTANȚA SE ÎNTORC ÎN ȚARA LOR

Constanța, 27 (Rador). — În urma ultimelor evenimente externe întregă tabăra de cercetași poloni dela Mamaia a părăsit aseară stațiunea, înapoiindu-se în Polonia, cu toate că mulți dintre cei rămași urmau să stea până la 15 Septembrie.

SPANIOLII CONCENTREAZĂ TRUPE LA GIBRALTAR

Gibraltar, 27 (Rador). — MII DE SOLDAȚI SPANIOLI COMPLET ECHIPAȚI AU FOST CONCENTRAȚI LA SAN-ROQUE, LA 10 KM NORD-EST DE GIBRALTAR. MAI MULȚI GENERALI SPANIOLI ÎNTRE CARE ȘI GENERALUL DABILE A SOSIT JOI SEARA LA SEVILLA.

DELEGAȚII JAPONEZI NU MAI MERG LA NÜRNBERG

Tokio, 27 (Rador). — Generalul și amiralul japonez, cari urmau să participe la congresul din Nürnberg, au renunțat, rămânând în Elveția.

MOLOTOV LA BERLIN

Moscova, 27 (Rador). — Se afirmă să d. Molotoff va vizita Berlinul îndată după ratificarea pactului de neagresiune.

Mesagiul radiofonic al dlui Daladier

Franța vrea să prevină războiul

„Am convingerea că înțelepciunea și rațiunea
vor birui în cele din urmă”

PARIS, 27 (Rador). — Vorbind la radio, d. Daladier a arătat că, cunoaște înfrigurarea cu care toată lumea urmărește acțiunea guvernului pentru salvarea păcii, Franța vrea prevenirea războiului. Ea nu vrea să uite dragostea de pace, sentimentul de onoare și devotamentul pentru patrie. Se întreabă, de ce chestiunea Danzigului riscă să declanșeze război european. În primul rând deoarece prezentată sub amenințarea forței, însoțită de pe acum de revendicări mai vaste, ea pune chestiunea libertății și vieții Poloniei. Odată cu destinul Poloniei, este în joc și destinul Europei și al Franței. Dacă din lipsă de prevedere, sau din lașitate, lăsăm să piară unul după altul, aceste popoare, atunci după ce ne vom fi călcat cuvântul, după ce ne vom fi trădat idealul și ignorat interesele noastre vitale, ne vom găsi fără onoare, fără prieteni și fără sprijin, atunci când, în curând, această organizație de dominare a Europei, se va întoarce brusc contra patriei noastre.

Pentru a organiza frontul păcii, contra oricărei încercări de agresiune, ne-am luat angajamente cu alte țări, cari au voit să încheie același angajament cu noi, în același spirit de solidaritate și onoare. Oratoriu arată, în ce împrejurări s'a semnat pactul ruso-german și spune: Răsturnând brusc politica și doctrina sa. Rusia a semnat cu Germania un pact, care să-i permită a se abate dela obligațiile ce le împunea politica pe care o afirmase totdeauna în public. Tratatul asigură

neagresiunea între cele două țări, deși ele n au frontiere comune. Impejurările obscure în care a fost negociat, ora la care a fost publicat, termenii articolelor, dovedesc limpede că ei sporește șansele unei agresiuni contra Franței și amicilor ei. D. Daladier arată eforturile pentru pace făcute de diferiți șefi de state și spune: La toate aceste apeluri, Franța a răspuns imediat, aderând la ele și apropiându-le fierbinte.

D. Daladier a lăudat calmul și sângele rece al Poloniei și hotărârea Marelui Britannie, care și-a adus toate forțele sale și ale imperiului său, alături de Franța, pentru apărarea libertății, Franța și Anglia nu mai formează decât un singur bloc. În aceste momente solemne pentru destinul lumii, vrem cu toții să credem că în ciuda tuturor, înțelepciunea și rațiunea vor birui în cele din urmă. Oratorul a încheiat făcând apel la curajul și spiritul de iertfă al tuturor francezilor.

Comentariile presei franceze

Paris, 27 (Rador). — Havas anunță: Calm și încrederea în sine este atitudinea presei, care oglindește în totul atitudinea poporului francez.

Toate ziarele aprobă fără nici o rezervă discursul, pe care l-a pronunțat eri d. Daladier.

„Le Figaro” a amintit alarma continuă în care trăiește Europa de un an de zile încoace, precum și revendicările, ce duc la formularea altor revendicări, imediat ce ele sunt satisfăcute, scrie: „Nu mai

este posibil să se facă eforturi sincere pentru a e ajunge la o înțelegere, dat fiind că de fiecare dată se caută să se pună piedici.

Semnarea tratatului definitiv dintre Anglia și Polonia constituie un nou avertisment la adresa Germaniei avertisment evidențiat prin cuvintele pline de fermitate și bine cântărite din discursul d-nii Daladier, și subliniat prin rechemarea misiunilor militare franceză și engleză dela Moscova.

„Le Peuple” afirmă: „Din primirea făcută de presa germană mesagiului dlui Roosevelt, să deduce că Berlinul va refuza să ia în considerație cuprinsul mesagiului. Dacă lucrurile se desfășoară astfel, Germania își asumă răspunderea catastrofei, oricâtă abilitate ar desfășura pentru a încerca să arunce asupra Poloniei răspunderea agresiunii.

„Le Populaire” într'un articol semnat de d. Blum, vorbind de șansele de pace prilejuit ede intervențiile regelui Belgiei, președintele Roosevelt etc., subliniază afirmațiile lordului Halifax și ale dlui Chamberlain, care constată „hotărârea nestrămutată a Angliei de a-și îndeplini angajamentele sale și totodată voința sa de a favoriza un acord amical discutat într'o atmosferă de încredere, egalitate și pace”.

Ziarul regăsește aceiași tendință în discursul energic, dar patetic al dlui Daladier și adaugă: „Atitudinea Franței nu poate da loc la vreo îndoiială, ea fiind în totul asemănătoare atitudinii Angliei.”

Războiul nervilor

Situația internațională încordată din ultimile luni de zile, — e drept că s'ar putea spune și din ultimii ani de zile, — a consacrat termenul. El nu mai are nevoie de nici o explicație, de vreme ce și națiunile imotrivă cărora se duce acest război, adică națiunile de dincolo de linia Maginot precum și națiunile cari au inventat și cari persistă în acest război, adică națiunile de pe axa Roma—Berlin, despre care plumeții spun că a devenit oemult axa Berlin—Roma, simt acest război . . . cu proprii lor nervi.

Nemai fiind nevoie de definiția termenului, putem intra deadreptul în materie. Și putem începe imediat cu o constatare plăcută, asupra căreia cred că toată lumea e de acord. Oricât de avansat și de dăunător ar fi acest război al nervilor, sub toate raporturile, — ar zice constatarea noastră, — omenirea tot e mulțumită că, până'n momentul de față cel puțin, lucrurile s'au rezumat la atâta... În război adevărat, un război cu foc, cu sânge, cu foamete și cu molimi, ar fi incomparabil mai sunător, incomparabil mai dezastros, și toată lumea, belicisti și pacifisti își sculpa în sân la ideea lui. Pacifisti spun lucrul acesta pe față, iar belicistii, — o, belicistii . . . fac și ei în ascuns același lucru, ba printre rânduri chiar îl lasă să se înțeleagă pentru că un adevărat război nu va fi pentru nimeni floare la ureche.

Războiul nervilor, care s'ar putea transforma totuși într'un război adevărat dacă oardă se întinde prea mult, n'a afectat numai națiunile mari, națiunile de dincolo de linia Maginot și cele de pe axa Roma—Berlin sau invers, cari în definitiv stăpânesc lumea, sau vor s'o stăpânească, și prin urmare au de ce să poarte acest război, și la nevoie să-l transforme în război adevărat. Și națiunile mici, cari nu au altă dorință decât să fie lăsate a trăi în pace, în cuprinsul spațiului lor vital, și ele sunt profund îngrijorate de acest război al nervilor. Ingrijorarea aceasta a fost clar exprimată de regele Leopold al Belgiei, la recenta conferință a statelor din grupul Oslo. Înțeleptul rege a spus: „Miciile state au motive să se teamă că vor deveni victimele unui conflict european, în cari vor putea fi atrase fără voia lor. Cu toată politica lor de independență și cu toată voința lor de a rămâne neutre, ele sunt expuse la primejdia de a deveni obiectul unor acorduri înfăptuite fără cooperarea lor.”

Dacă îngrijorarea exprimată de regele Belgiei cuprinde un sămbure de clarviziune, — (cuprinde ea mai mult decât atâta!), — este evident că și noi, ca stat mic, „suntem expuși la primejdia de a deveni obiectul unor acorduri înfăptuite fără cooperarea noastră.” Cu alte cuvinte, suntem și noi afectați de „războiul nervilor”, — și ne pregătim să facem și noi față războiului adevărat, dacă mâine așa va vrea destinul.

Din fericire, noi românii avem nervii foarte tari . . .

Când a început pentru noi războiul nervilor, — își aduce toată lumea aminte: în Martie anul acesta, — eram și eu concentrat, prin urmare vorbesc în deplină cunoștință de cauză.

Au mai plâns femeile prin gări, erau și „ficioarii” înduioșate la despărțire, dar odată îmbarcați în trenuri și porniți spre garnizoane, începeau chiotele și glumele. Românul, obișnuit dela obârșie să trăiască pe culmi, sau de furtunile sunt aspre și dese, sau la șes, pe unde au trecut atâtea lifte streine dealungul secolelor, și cum au venit așa s'au dus, rămânând tot el pe loc, și-a regăsit repede calmul și echilibrul. Cei reținuți în garnizoane și-au mâncat liniștit merindea lor, până au fost aleși, echipați și trimiși cu unitățile la destinație, iar cei prisoși și înapoiați la vetre nu și-au ascuns bucuria față de acest noroc, mai ales că era tocmai vremea porumbului, și prin urmare de lucru era destul și pe acasă.

Calmul nostru din Martie, — și calmul nostru de azi, pentru că de atunci și până acuma am avut mereu serii de concentrați și de lăsați la vetre, — n'a fost înregistrat numai la noi cu mulțumirea cuvenită. El a fost subliniat și de presa străină.

In garnizoana mea, războiul nervilor a început sub auspicii vesele.

E o garnizoană mică, pe cea mai frumoasă parte a văii Mureșului: peste apa acestui râu ardelenesc se vedeau Munții Apuseni, plini de cel mai mare trecut istoric, iar dincoace, la câțiva zeci de kilometri spre miazăzi, se năltau semețe și încă pline de zăpada iernii, culmile Rătezatului.

Căpitanul nostru, fiu de popă de sub Rătezat, primise și el în ultimul moment ordinul de a pleca pe zonă. La început fusese vorba să rămână în garnizoană, așa că ordinul de plecare îl prinsese cam pe nepusă masă: o copilă în școlă la Ciuj, și n'o mai putea vedea la plecare, mama în satul de sub Rătezat, nici de asta nu mai avea timp să se despartă: motive suficiente ca omul să aibă oarecare strângere de inimă la plecare. Era atunci atmosferă de război în toată regula, și căpitanul, care-l făcuse și pe cel din 1914, știa că la război pleci, dar de napoiat nu ești sigur că te mai înapoiezi. „Ficioarii” cari știau cauza mahnirii căpitanului, și-l iubeau pentru că era om foarte de treabă, erau și ei mahniiți de mahnirea lui. Dar căpitanul, bun cunoscător și bun conducător de oameni, știa că nu-i bine să pleci cu babe la treabă serioasă. Căuta doar prilejul să se poată înșenina el, — ca după el să se înșenineze și „ficioarii”. N'a venit acest prilej decât la pornirea regimentului din curtea cazarmii spre gară, pentru îmbarcarea spre necunoscut. În fața cazarmii, lume și iar lume. Cei rămași, au venit să mai agite odată brațe de adio înspre cei ce plecau. În mulțimea de civili, unul, între două vârste, camarad de pahar cu căpitanul, — pentru că-i place căpitanului și paharul, — rămâne surprins când îl vede și pe al nostru călare în fruntea companiei, cu tot echipamentul de război. Cum să nu fie surprins, când așeză, la despărțire, după cinstirea cuvenită, căpitanul îi spusese că deocamdată el nu pleacă? Și cum omul nu-și mai putea stăpâni surprinderea, începu să strige cu glas tare, jumătate a rămas bun, jumătate a întrebare:

— Măi, Ioane, un'te duci?

Strigătul prietenului civil, îi dădu căpitanului mult căutatul prilej de înșeninare. Arătând cu mâna spre soare-apune, răspunse, cu fața numai zâmbet, la gândul răsului ce-o să-l provoace:

— Mă duc cătană la Geva . . .

Succesul de ilaritate (cum se scria înalte vreme, la debaterile parlamentare), a fost spontan și unanim. Rădeau cu hohote civili, cari cunoșteau firea glumeață a căpitanului, rădea cunoscutul care-l întrogase, și rădeau „ficioarii”, cari fiind mai toți de prin partea locului știau că părinții lor, pe vremea răposatului Franț, cătăramă al înormântatei Austro-Ungarii, își făceau serviciul militar la Deva, adică: mergeau cătană la Geva . . .

Nici n'a mai fost pic de tristețe printre „ficioarii”, după răspunsul acesta al căpitanului.

La camaradul meu, caporalul Eronim Dumbuleu, războiul nervilor s'a manifestat tot într'o formă glumeață.

Pui de drac din Plopii Streiului de lângă Hațeg și el, era supărat pentru un singur lucru: abia se eliberase cu câteva luni în urmă de sub serviciul activ, și revenise la cazarmă concentrat pentru pârlițul acesta de „răzbel”, care amenința să-l lase fără slujba ce-o primise cu chiu cu vai la „vercul” dela Hunedoara. Pentru el, chestia era că dacă-l „răzbel”, apoi să fie „răzbel” adevărat: ori să se prăpădească, să nu mai aibă nici o

grijă, ori să se termine și să plece la „verc”, să nu-și peardă slujbula.

Ziare nu voia să citească camaradul meu caporal.

— Măi, zicea el, ăia toți spun și scriu minciuni. Ba că-i răzbel, ba că nu-i răzbel . . . Ce mama dracului, cui îi arde de bătae, s'o 'nceap' odată, nu să mă țină pe mine aicia de geaba . . .

Cu toate că nu credea în ziare, Eronim apărea invariabil la lectura ziarului de a doua zi, cu chipul aruncat ștregărește pe vârful capului, și cu aceiaș întrebare hazoasă pe vârful buzelor:

— Ei, ce scrie, fi-o răzbel, ori n'o fi?

Iar când eu începeam să-i explic subtilitățile din declarațiile șefilor de guvern și din notele diplomatice, cari balansau între da și nu, el mi-o tăia iarăși scurt:

— Măi, dă-i dracului, vezi d'ăia nu vreau eu să citesc ce se spune prin jurnale: toate mint după cum îi interesul . . . Să ne lase în pace dacă nu-i răzbel, iar dacă-i să se facă, cine-i om de curaj să spună și să-l înceapă . . .

Camaradul meu, caporalul Eronim Dumbuleu eram era un spirit clar, cu toată simplitatea lui: ori, ori . . .

Războiul nervilor se pare că nu l-a consumat atâta pe el, cât îl consumă pe cei ce-l provoacă și-l mențin. Ați citit, desigur, telegramele cari anunțau că d. von Ribbentrop, când s'a dus la Moscova să semneze acordul-surpriză dintre Germania și Soviete, a intrat în oraș într'un automobil de oțel, cu geamuri speciale, prin cari să nu poată pătrunde glonțul . . .

Pe chestiunea aceasta s'ar putea scrie o minunată pagină de satiră, de care abilitatea diplomaților inventatori ai războiului nervilor ar putea să se rușineze. Ce naiba de precauțiuni sunt astea, când merg aliații să-și vorbească unii altora?

Vorba lui Dumbuleu al meu: ori, ori . . .

George Luca.

Sensul unei defilări

Impres

Pasul Echipierilor Regali

Vineri, fu una din zilele încordate ale grelelor încercări internaționale. Lumea își agita curiozitatea, între undele sonore ale aparatelor de Radio și titlurile senzaționale ale ziarelor. Cafeneaua și strada, ca de obicei, trancăneau de toată ziua.

In această atmosferă, o cadentă apăsătoare înșiruirea niște arătări sure, neobișnuite.

Cine să fie? O sută de tineri, alinați în coloane de trei, salutau Timișoara cu pașii lor siguri, în o ținută impresionantă. Erau Echipierii Regali, ai Școlii de inițiere dela Ciocova. Am scris despre rosturile și activitatea lor, așa că nu sunt străini, cititorului nostru. Păreau însă atât de străini Metropolei.

Unii credeau că-s soldați, veniți aici cu cine știe ce misiuni. Ba se exagera crezând că-s o coloană a unei armate străine . . . Fantezii, explicate de împrejurările zilei.

Decât tinerii universitari, au venit să viziteze Timișoara — și arătându-și necunoștința față de autoritățile locale, cari au favorizat această vizită, au defilat în fața acestor autorități, pe obicinuitul loc, din Bulevardul Regele Ferdinand I.

Se crede, că neavând fanfară, deosebiți în poziție, defilarea nu va reuși. Și totuși dimpotrivă, a reușit. Muzica bocanând grei, apăsată pe caldarâmul de granit suna atât de nouă, de tinerească, că primând atâtea energii și hotăriri.

Defilarea aceasta a tinerilor universitari, din amiaza zilei de 25 August a simbolizat ritmul ofensivei celei aderente, a ofensivei absolventilor universitari, pentru ridicarea satului românesc. Intre această ofensivă și aceea a distrikerii de care o lume întreagă se teme prezenta la Timișoara a Echipierilor Regali definea necis, însăși poziția pacifică, a României tinere.

C. M. L.

MICA PUBLICITATE

Folosii mica publicitate a ziarului „DACIA”
Costul unui cuvânt este 1 leu, minimum 10 cuvinte

Ziarul „DACIA”, cel mai răspândit organ românesc din Transilvania, fiind colportat la orașe și sate deopotrivă, pentru a-și servi cetitorii, cu începere de azi, publică o serie de cupoane cari adunate, dau dreptul la un anunț fără tarif.

6 CUPOANE TAIATE ȘI PREZENTATE ADMINISTRĂȚIEI ZIARULUI DAU DREPTUL LA O PUBLICAȚIE GRATUITĂ DE 10 CUVINTE.

Băiat de serviciu caută urgent administrația ziarului.

Domnișoară, pricepută și cu multă practică, caută angajament de caserită, ori unde. Cunoaște la perfecție trei limbi. Pretențiuni modeste. Adresa la ziar.

Litere tipografice, cișee, mașini, de vânzare. Margetich, Moloviște 11.

Perfecționare în lucrări de birou! Inscrisurile în Școala specială de stenografie și dactilografie „BERCZI” s'au început în IV., Str. Bonnaz 4 (lângă Piața Kütli).

Direcțiunea Silvică U. D. R. din Oravița caută șofer pentru autocamioane. Doriții să-și adreseze cereri.

Cumpăr costume bărbătești uzate exclusiv la locuința Dvoastră. Obiectele aduse în prăvălia mea nu le cumpăr, dar în urma unei cărți postale sau aviz telefonic (12-14) mă prezint imediat. Schönbrunn, Timișoara II., Piața Traian 2, etaj I. 2.

Locuință cu o cameră, dependințe și baie, de închiriat. III., Str. Oitului 41 (colț cu Piața Crucii).

Traduceri tehnice și literare în și din limbile română, franceză, germană și maghiară. Sub „Perfect” la Administrația ziarului.

De închiriat în centru 2 camere, anticameră, eventual baie, pentru birou sau locuință. A se interesa: Circ. I., Str. Ungureanu 9 etaj.

PROFESOARA DIPLOMATĂ prepară în ore particulare limba germană, engleză, franceză, latină, greacă și română, deasemenea și stenografia română și germană. Circ. III, Bulevardul Carol I. No. 7, etaj II, ușa 9.

Cameră mobilată de închiriat. III., Piața Plevnei 5. Informațiuni la portar.

De vânzare casa familiară cu 3 camere. Fabric, Strada principală. Informațiuni: L., Str. Lonovici 6, apart. 6.

ZIARUL „DACIA”

Bonul nr. 1

De ieri până azi

Stabilirea notelor elevilor trebuie să se facă pe baza catalogului

MIȘCARE ÎN MAGISTRATURA

București, 27 (SIR). — M. S. Regele a binevoit să semneze decretul prin care se face o importantă mișcare în magistratură.

D. ARMAND CALINESCU INSPECTEAZĂ SILOZURILE DIN BARAGAN

București, 27 (SIR). — D. Armand Călinescu, Președintele Consiliului de Miniștri, însoțit de d. general Paul Teodorescu, Ministrul Aerului și Marinei, a vizitat ieri silozurile în construcție pe Bărăgan, dealungul liniei ferate București—Constanța.

D. președinte al consiliului de miniștri, a voit să constate pe teren, stadiul lucrărilor permise din inițiativa și sub privigherea directorului a Ministerului Marinei, călăuzit de dorința manifestată încă de mult de către M. S. Regele.

D. Armand Călinescu și-a exprimat satisfacția pentru ritmul rapid în care se efectuează aceste lucrări, la Fundulea, Lebliu, Sighireanu, Ghimpași și Mărculești, destinate să adăpostescă curând 2000 tone grâu.

INDEMN PENTRU FACEREA ARĂTURILOR DE TOAMNĂ

București, 27 (SIR). — Ministerul agriculturii a dat dispoziții, prin camerele de agricultură, să se pună stăruință pentru facerea arăturilor de toamnă. Dealtfel, dispoziția scutirii de concentrare a mecanismilor tractoarelor agricole, are același scop.

INGINERII STRĂINI TREBUE SĂ SE ÎNSCRIE ÎN COLEGIU

București, 27 (SIR). — Colegiul Inginerilor atrage pentru ultima oară atenția inginerilor străini, cari profesază în țara noastră, că întrucât legea pentru purtarea titlului și exercitarea profesiei de inginer, nu îngăduie nici o amânare: data de 1 Septembrie e ultima, până când pot depune actele ce li se cer, spre a putea exercita profesia și după această dată.

NUMAI VITE VACCINATE CU SER GERMAN SE POT EXPORTA ÎN GERMANIA

București, 27 (SIR). — Ministerul Agriculturii a comunicat asociațiilor de exportatori de vite, că începând dela 1 Septembrie, nu pot fi exportate în Germania vite cornute și porci, decât dacă au fost vaccinate cu ser provenit din Germania.

RECRUDESCENȚA TERORISMULUI IRLANDEZI

Londra, 27 (Rador). — Explozia dela Coventry, care a omorât patru persoane, a rănit grav unsprezece și mai ușor 50, pare să fie semnalul unei recrudescențe a terorismului irlandez. În diferite puncte ale Angliei, se semnalează explozii și descoperirea a depozite explozibile.

S'A SINUCIS O DIRECTOARE DE GIMNAZIU

Câmpulung, 27 (SIR). — La Câmpulung-Bucovina s'a sinucis prin strangulare, profesoara Aristeia Iacobovici, noua directoare a gimnaziului de fete din localitate.

AMORTIZAREA UNOR TITLURI DE IMPRUMUT

București, 27 (SIR). — La 1 Septembrie se vor declara amortizate, în ordinea numerică, titlurile Imprumutului de Consolidare de 3 jumătate la sută din 1937, în valoare de un miliard și 294 milioane, prevăzute în tabloul de amortisment pentru scadența dela 1 Octombrie 1939.

Se vor amortiza titluri pentru valoarea nominală de lei 25,400.000.

În aceeași zi, se vor mai declara amortizate, în ordinea numerică, titlurile Imprumutului Intern de Consolidare, de 3 jumătate la sută, din 1936, în valoare de 1 miliard 200 milioane lei, prevăzute pe tabloul amortisment pentru scadența de 1 Octombrie 1939.

Se vor amortiza titluri pentru valoarea nominală de lei 23,225.000.

COMERCIANT RUINAT SE SPANZURĂ

Brașov, 27 (SIR). — A impresionat neșus, gestul comerciantului Fritz Teutch, de 55 ani, din Brașov, Str. Mureșenilor 9, care după ce și-a împărțit averea la rude, s'a spânzurat. Din scrisoarea lăsată primului procuror, reiese că și-a pus capăt zilelor din cauza jerei financiare.

SE AȘTEAPTA O INTORSĂTURĂ ÎN PROCESUL CAMEREI DE MUNCĂ DIN BUCUREȘTI

București, 27 (SIR). — Se crede că acum, când s'a deschis acțiune publică împotriva fostului președinte al Camerei de Muncă din București, Ilie Calciu, acesta va face declarații, spre a căuta să se descare și implicit, să acuze pe alții pentru cele imputate lui: delapidare de sume importante din averea camerei de muncă și a Uniunii camerelor de muncă.

N'ar fi exclus, ca afacerea să ia întorsătură senzațională.

SCUMPIREA ASIGURĂRILOR MARITIME

Constanța 27 (SIR). — Din cauza evenimentelor internaționale societățile de asigurări pentru transporturile internaționale au luat deocamdată măsura de a fixa prima de asigurare pentru vapoarele care pleacă în Mediterană și Gibraltar dela caz la caz, până ce primesc răspuns dela Londra. Prima de până acum de 0.25 lei pentru transporturile în Mediterană și de 0.50 lei pentru transporturile cari trec prin Gibraltar va fi majorată dela caz la caz.

Accident mortal de automobil

în fața cafenelei „Dacia” din Fabrică

Timișoara, 27. — Trecătorii din piața Traian, au fost ieri după amiază la orele 15.25, martorii unei tragice întâmplări. Un vagabond bătrân, lovit de o mașină de piață, cade în plină stradă, alegându-se cu rani mortale.

Dar să relatăm împrejurările în cari s'a petrecut groaznicul accident.

Bătrânul Pakai Alexandru, în etate de 60 ani, muncitor fără ocupație, cu domiciliul în strada Negruzzii 19, voia să traverseze strada, venind din piața Traian, în dreptul cafenelei „Dacia”. Din capătul străzii venea autotaxiul nr. 2098 Tms, condus de șoferul Schmidt Iosif, din Fieștii Noi, str. XXI 35.

Șoferul mâna cu viteză redusă și văzând pe bătrânul pieton că încearcă să traverseze strada, a claxonat de trei ori.

Grăbit să treacă, bătrânul n'a prea ținut seamă de semnalele șoferului și a vrut s'o ia înaintea automobilului.

Din nefericire, a reușit să treacă la timp și înainte de a se putea retrage, o aripă a mașinii l-a atins cu putere.

Grăbitul pieton a căzut pe spate, fracturându-și baza craniului.

Șoferul a oprit mașina îndată, încercând să-i dea primele ajutoare accidentului.

La locul nenorocirii s'a adunat o mulțime de curioși, cari au comentat în fel și chip nenorocirea, până la sosirea ambulanței Salvării, care a transportat victima la spitalul Bega.

Deoarece rănile erau mortale, medicii nu i-au mai putut ajuta nefericitului bătrân, care a încetat din viață în chinuri groaznice.

După cercetările sumare ale comisiariatului de poliție din cartierul Fabrică, șoferul a fost trimis la Chestură, de unde cu actele dresate a fost înaintat parchetului.

Conferința profesorilor nu le poate schimba decât în cazuri bine motivate

București, 27 (SIR). Ministerul Educației a constatat cu ocazia inspecțiilor că unii profesori, directori sau secretari, nu dau atenția cuvenită catalogelor trimestriale și matricolelor, deși ele sunt actele cele mai de temei pentru activitatea unei școli.

Ca urmare a pus în vedere directorilor de școli secundare următoarele: Situația trimestriale se stabilesc în conferințele de

clase pe baza notelor înscrise în cataloage. Profesorul va stabili media conform acestor note. Conferința nu poate modifica aceste medii decât în cazuri bine motivate și consemnate în procesele verbale ale conferințelor.

Pe baza mediilor trimestriale se va stabili media anuală tot de profesorul materiei respective.

Revoltă militară în Chili

Generalul Herrera, fost președinte al republicii, în capul revoltei

Revolta a fost înăbușită, cu ajutorul trupelor rămase credincioase

Santiago de Chili, 27 (Rador). — Vineri dimineață a circulat zvonul că împotriva guvernului din Chili s'a produs o revoltă militară.

D. Alfonso, ministrul internelor, a anunțat prin postul de radio că generalii Herrera și Ibanez au încercat o revoluție folosindu-se de regimentul de artilerie dela Tacna, dar că marina, aviația și poliția au rămas credincioase guvernului.

La scurt timp după aceasta s'a azunțat

în mod oficial că generalul Herrera a fost arestat și că revolta a fost înăbușită.

Generalul Ibanez a reușit să fugă. El a fost președinte al Republicii Chili între 1927—1931.

Generalul Herrera a fost până în ultimele zile comandant al garnizoanei din Santiago de Chili.

Regimentul de artilerie din Taca s'a predat trupelor guvernamentale. În toată țara domnește liniște.

Fum....

...Îți intră în ochi și-ți stoarce lacrimi. Și te întrebi nedumerit, de unde vine? Din care vatră se înalță? Privești în jur de tine și încet, prinzi a-ți da seamă că nu e o singură vatră pe care sfârșia putregaiul, ci sunt multe. Cât vezi cu ochii din focurile gălbui, bolnave se înalță pale de fum înecăcios, fugi, dar mirosul greu nu te părăsește, căci nu numai hainele, dar și sufletul ți s'a îmbibat de fum...

Ne lăudăm cu civilizația, cu progresul veacului nostru și nu băgăm de seamă că suntem pe cale să pierdem bunuri, pe cari nici odată nu le va compensa civilizația, oricât de înaintată ar fi. Sinceritatea gestului, a vorbei și a răsului ne sunt din ce în ce mai străine.

Vorbiam deunăzi cu un prieten revoltat de scăderea durerosă a sentimentului demnității omului, cum și de lipsa conștiinței datoriei.

— Aveam, — îmi spunea dânsul, — nevoie de unele date oficiale pe cari le cerusem unor autorități diferite, alăturând plicuri adresate și timbrate pentru răspunsul, pe care azi nu-l mai aștept!

Tot așa am pățit-o și cu directorul unei instituții, dela care ceream câteva deslușiri de competența respectivului.

— Ce vrei? — am încercat să-l îmbru-

nez, — oamenii sunt greu încărcăți cu muncă, oboșiți, săcăiți...

— Și altădată erau, — mi-a tăiat-o dânsul, N'aveau decât să mă refuze în două vorbe, sau să-mi restituie plicul gol. Alta e pricina, a dispărut simțul omeniei!

Omenia e pe ducă, iar cu onoarea și cu cuvântul rămase în locul ei n'aveau ce face.

— Pe onoarea mea! — te asigură de ajutorul său o cunoștință cu gura plină, bătându-se pe piept. Nu mai aștepta, e de prisos, a folosit-o atât de des, onoarea, încât n'a mai rămas nimic din ea.

— Pe cuvânt! — te încredințează altul pe care l-ai scos din încurcătură cu un împrumut. Vai de tine dacă nu te-ai asigurat și altfel.

Funcționarul, meseriașul, negustorul până și puștiul care nici n'a apucat să învețe bine să-și ștergă nasul, paradează cu onoarea sa. Pe stradă, la autorități, în familie, între prieteni, pretutindenea te izbește ca o palmă peste obraz vorba goală, simplă formulă fără conținut, cârpă de dar, în ziua bănașeanului, — onoarea, ca și cuvântul. În schimb omenirea o duce, îngropată împreună cu lăcrița (dela răchită, raclă, sau ladă mică).

Semne bune de lume nouă și acestea. Fum! . . .

Nic. Tomiciu

Sărbătoarea costumelor naționale în Elveția

SPORT

Activitate deplină în sport

Arena Electrica
Ora 9 și 30

CONCURS ATLETIC

Programul sportiv de Duminecă începe cu un concurs athletic, organizat de către secția de atletism a clubului de pe lângă Intreprinderile Electromecanice din Timișoara.

Acest concurs este sortit să deschidă sezonul de toamnă, timp în care toate grupările de atletism își completează cadrele, recrutându-și noile elemente, cari vor fi pregătite pentru concursurile din anul viitor.

Din acest punct de vedere sacrificiile Electriciei merită toate laudele, căci oferă un fericit prilej tuturor tinerilor, cari simt vocație pentru atletism, să-și verifice aptitudinile.

Programul cuprinde probe pentru juniori, începători și femei.

Ora 11

C. S. LONEA—ELECTRICA

In preajma campionatului Diviziei B, noua promovată nu scapă nici-o ocazie spre a face ultimele retușuri în echipă. Astfel Electrica urmează un plan sistematic de pregătire susținând matchuri din ce în ce mai grele și mai pretențioase.

Adversarul de azi a fost ales în formația C. S. Lonea. Echipa din Valea Jiului este un adversar foarte nimerit, căci este un team omogen, cu jucători plini de elan și curaj, cari vor reuși să oblige Electrica ca să se întrebuițeze serios spre a scoate un rezultat bun.

Matchul promite să fie interesant și dinamic, căci adversarii sunt de forțe sensibile egale, astfel că publicul poate trăi toate clipele de emoție cari de altfel nu le poate avea decât în matchurile de campionat.

Va arbitra d. Aurel Chicin.

La ora 17!

RIPENSIA—JUVENTUS

Programul de pe Arena Electrica culminează în matchul echipelor din Divizia A, ceace înseamnă deschiderea luptelor pentru campionatul național pe anul 1939/40.

Întâlnirea aceasta, așteptată cu multă sete de către prietenii jocului cu mingea rotundă, va pune capăt multor svonuri, cari circulă prin Timișoara, în legătură cu echipa ros-galbenilor.

Am asistat la ultimul antrenament al

foștilor campioni și am putut vedea o activitate intensă. Nouii antrenori, Ciolac și Bürger, abia au putut să răzbească prin mulțime de jucători, cari au roit pe teren, într-o dispoziție admirabilă și plină de ambiție, oferind spectatorului o adevărată viziune de caleidoscop. Exercițiile de diferite feluri au fost executate cu precizie și voință, invederând o vervă semnificativ din preajma marilor întâlniri.

Căci matchul Juventus—Ripensia nu va fi o partidă oarecască. Timișoreni au o veche răfuială cu Juventus, care i-a făcut prea multe neplăceri în campionatul trecut și în ultimele ediții ale Cupei României. Infrângerile suferite stimulează la maxim jucătorii Ripensiei, cari s'în neapărat să lichideze, printr-o revanșă categorică, cele din trecut.

Se pare că aceasta va reuși, căci jucătorii tineri cari au fost introduși în echipă au dat cea mai complectă satisfacție la recentul match disputat la București în compania Jugoslaviei, vor să-și înceapă cariera de titulari printr-o victorie răsunătoare.

Matchul dela București a dovedit că septicismul, cu care opinia din Timișoara a primit introducerea tinerilor în echipă, este pe deplin nejustificat, căci chiar dacă acest tineret nu are încă vigoarea așilor consacrați, inteligența de joc, intuiția, elanul și mai ales voința lor face ca randamentul ce-l aduce echipei este superior față de cel pe care îl aduce unii ași capricioși.

Publicul timișorean va primi cu dragoste tinerii dela Ripensia, mai ales că aceștia merită să fie încurajați.

Bucureștenii și-au pregătit și ei formația. Asperitățile din echipă au fost eliminate și la ultimul match de antrenament pe care l-au susținut, au învins Socec & Lafayette cu categoricul scor de 9:2 (4:1).

Echipele vor juca în formațiile:

Ripensia: Pavlović — Opreanu, Regdon — Simatoc, Kotormanyi, Lazăr — Beke, Andreescu, Mioc, Jivcović, Dobay.

Juventus: Szadovszki — Dragomirescu, Petrescu — Gorgorin, Micu, Brandabura — Oana, Palmer, Prassler, Dunăreanu, Naciu.

Va arbitra d. Ceureanu.

Caleidoscop sportiv

— Echipa Kispest, cu ocazia ultimului match disputat în Elveția în compania echipei Servette din Geneva, a fost învinsă cu categoricul scor de 6:1 (2:0).

— Formațiile echipelor pentru matchul Polonia—Ungaria ce se dispută azi la Varșovia este următoarea: Polonia: Krzyk — Szepaniak, Gemza — Gora, Danelak, Jablonsky — Wostal, Piontek, Cebila, Wilimowszky, Ciganek.

Ungaria: Sziklay — Kiss, Biro — Szalay, Szilcs (Turay), András — Adam, Vincze (Cseh II), Zsengeller, Toldy, Gyetvai.

— Întâlnirea între Nikkamen—Järvinen s'a soldat cu victoria primului aruncând la suliță 74.64 m.

— Clasamentul final al campionatului mondial studentesc basket-ball este următorul:

1. Italia	4	4	—	8
2. Ungaria	4	3	1	6
3. Germania	4	2	2	4
4. Bulgari	4	1	3	2
5. Peru	4	—	4	—

— Liga de ciclism din localitate a înaintat un memoriu F. R. C.-ului prin care solicită organizarea unui tur al Banatului.

— La campionatele naționale de tenis suedezul Schröder a fost învins de Asboth cu 6:2, 7:5, 6:2.

— Eri au început finalele interzone D. C. între echipele Australiei și Jugoslaviei.

— Se invită arbitrii Ligii Banat ca până Miercuri 30 August să înainteze 2 fotografii și 100 lei pentru noile carnete.

— Bindea, proaspătul echipier al CAMT-ului nu a făcut deplasarea la București.

— Boxeurii CAMT-ului au fost invitați în Cehoslovacia.

— Comisia C. N. se întrunește Marti seara pentru întocmirea programului campionatului Diviziei B, care începe la data de 3 Septembrie.

Dela Curtea Administrativă

Respingerea acțiunii brutarilor și măcelarilor

Timișoara, 26. — Eri s'a judecat la Curtea Administrativă acțiunea introdusă de breasla patronilor brutari și măcelari din întreprinderile alimentare ale ținutului Timiș împotriva ordonanței primăriei municipiului Timișoara prin care se oprește a se mai vinde cărnuri și derivatele lor precum și pâine pe piețele publice ale acestui municipiu.

In urma pledoariilor avocaților Curtea a respins acțiunea patronilor brutari și meseriași ca nefondată.

Decisul municipal a fost dat cu respectarea tuturor formelor legale. Primăria s'a bazat pe avizul serviciului sanitar, care din motive temeinice a cerut oprirea acestui comerț cu pâine și carne în piață fiindcă igiena unei asemenea vânzări este însoțimântător de periculoasă sănătății publice.

Prin decisul său totuși primăria exceptează pe vânzătorii rurali cari nu au prăvălie în oraș și desfac carnea de oaie și de miel.

Măsuri sanitare ca acestea luate prin deciziul primăriei municipiului Timișoara începând dela 26 Iunie a. c. sunt demne de toată lauda. Ele garantează sănătatea populației acestui municipiu cu aspect apusean.

Iar Curtea Administrativă în completul dr. Olaru—dr. Haneș, referent Caius Popescu, a fost ca întotdeauna pe culmile imaculate ale chemării sale.

Dela oficiul de valorificare al grâului

Oficiul de valorificare al grâului, cu sediul la antrepozitele din Timișoara, ne roagă să atragem atenția agricultorilor a nu mai veni cu căruțele cu grâu spre a-l vinde la Timișoara. Aceasta ca să nu fie expuși a se întoarce cu grâul acasă nevândut, deoarece magazinele sunt arhipline. Agricultorii sunt îndemnați să se asocieze mai mulți la un loc pentru completarea unui vagon și să se adrezeze cu încredere cooperativelor locale cari au instrucțiuni de expediere la Brăila. Aceasta până ce vor sosi șlepurile la Timișoara ca să se golească magazinele.

Toma Aurel a plecat în America

„Nu mă întorc fără titlul de campion al lumii!”

Paris, August. — Pe simpaticul nostru boxeur nu-l mai văzusem dinainte de matchul cu Weiss, dela Berlin, pentru campionatul Europei. In prezenta plecării sale în America, mă căută la telefon ca să-și ia rămas bun. Ne întâlnirăm seara la cafeneaua „Lorain” și instalați la o masă, cu încă două persoane dela ambasada română, îl întrebai despre matchul dela Berlin și despre proiectele de viitor.

— La Berlin am fost foarte bine primit. Publicul a fost entuziasmat de forma pe care o arătam, căci Weiss fusese de două ori pe jos pentru 4 secunde. Nimeni nu se mai îndoaia că titlul european îmi va reveni. Dar ghinionul m'a privat de o satisfacție pe care o datoram publicului românesc. Cu ocazia primului meu match profesionist, în 1932 cu Răpeanu, mi-am fracturat mâna stângă și am fost operat de dr. Aurel Popescu, care a fixat oasele metatarsului în platină. La Berlin, din cauza unei lovituri puternice care a întâlnit fruntea-lui Weiss, placa a cedat. Am continuat 5 reprize să lupt, deși aveam dureri tot mai mari și mâna îmi tremura. Mai mult nu am putut face și am abandonat lupta în repriza XI-a, deși aveam încă un ușor avantaj asupra adversarului.

— Ce bursă ai primit?

— Treizeci de mii de franci francezi și călătoria Paris—Berlin și înapoi, pentru 2 persoane în cl. II-a. Mi s'a propus să boxez în revanșă cu Weiss și am acceptat. Bineînțeles, la întoarcerea mea din Statele-Unite.

— Ce perspective ai acolo?

— Infrângerea mea a făcut senzație și managerul meu din America, Lou Bourston, s'a interesat telefonic de starea mea. Mi-a cerut să plec imediat, ca să mă aclimatizez. Intr'o lună și jumătate să mă restabilesc, ca să pot apoi face față angajamentelor contractate până acum. Urmează să boxez cu Henry Hoch, Lou Salica și K. Morgau, iar dacă face „figură bună” vine rândul lui Sixto Escobar, pentru titlul mondial.

Voiu sta mai mult timp acolo, fiindcă în țara dolarilor suntem cu mult mai bine remunerați, dar te asigur că nu mă întorc, în țară fără titlul de campion al lumii.

Pe bordul vaporului „Normandie”, Toma Aurel a părăsit astăzi Franța. Îl vom revedea campion mondial? Să-i dorim succes și mai ales mai multă circumspecție față de oameni, cari au profitat de multe ori de sufletul său deschis.

Cor.

ECONOMICE

Enorme cantități de zahăr

ține la dispoziția revânzătorilor Oficiul de Vânzare al Zahărului

Toate cererile pot fi satisfăcute

BUCUREȘTI. 27 (SIR). — In urma cererilor tot mai numeroase de zahăr semnalate în ultimele zile, Oficiul de vânzare a zahărului aduce la cunoștința publicului că: Posedă enorme cantități

de zahăr cari pot satisface orice cerință și că aceste cantități sunt puse în contul la dispoziția revânzătorilor pentru a fi distribuite publicului consumator.

Scândurile și cheresteaua s'au scumpit

Rezultatele licitației dela C. F. R.

La licitația ținută eri la C. F. R. pentru aprovizionarea cu 15.000 metri cubi scânduri de brad și o mie m. c. scânduri de stejar, cheresteaua a fost oferită 2000—2100 lei pentru scânduri de brad și 400—4200 lei pentru scânduri de ste-

jar. Aceste prețuri fiind cu cca 300 lei peste prețurile plătite de C. F. R. la ultima licitație se ține la 21 Septembrie pentru aprovizionarea circa a 3 milioane traverse stejar și fag.

Tabăra străjerescă dela Muntele mic a ucenicilor uzinelor electro-mecanice

Timișoara, 27. — Ne-am ocupat în câteva articole anterioare, de taberele străjeresti din ținutul Timiș.

Dintre taberele străjerilor ținutului nostru, face parte și cea dela Muntele-mic — tabăra ucenicilor uzinelor electro-mecanice din localitate, întemeiată din inițiativa d-lui dr. Cornel Micloși, directorul acestor uzine.

Tabăra aceasta, din care fac parte 16 străjeri și care a funcționat neîntrerupt dela 26 a lunii trecute până mai deunăzi, a fost pusă sub conducerea d-lui comandant Constantin Uroșeviteanu, funcționar la serviciul comunal financiar. D-sa s'a ocupat de partea ce privește programul străjeresc, chestiunile de ordin administrativ ale taberei fiind în mâna d-lui Pitaru Cornel funcționar la uzină.

Drumul dela Timișoara la tabără, a fost făcut de ucenici și de comandanții lor cu unul dintre autobusele I. E. T., până la Borlova, iar de aci până la Muntele-mic, pe jos, folosindu-se niște cai închiriați din comuna pomenită, numai pentru transportul bagajelor.

Instalația străjerilor în tabără s'a executat după obiceiul ceremonial străjeresc. Străjerii au fost așezați în cabana Brădișor. Nu s'au folosit solarii ori corturi, ca la alte tabere.

Încă din ziua instalării, în tabără a și început să se lucreze conform programului analitic străjeresc, făcându-se diferite lucrări de folos obște: poteci între cabane, amenajări de teren, marcaje precum și alte lucrări folositoare, atât străjerilor cât și localnicilor. De

asemenea s'a dat un mare interes și mijloacelor distractive, pentruca străjerii să se simtă cât mai în largul lor. Ei au făcut numeroase excursii în jurul Muntele-mic și două mai mari la muntele Tarcu și la Pietrele Scorila (Severin). Comandantul taberei, d. Const. Uroșeviteanu, sub a cărui supraveghere s'au efectuat excursiile, a căutat să introducă în sufletele străjerilor o cât mai mare dragoste de natură, fixând un itinerar bogat în varietăți pitorești naturale.

De altfel, acelaș scop l-a avut și drumul dela Borlova la Munte, făcut de străjeri la sosirea lor în cabană. Programul taberei, ce se desfășura între 7 dimineața și 9 seara, se executa de asemenea în mijlocul naturii.

Acest program, bine întocmit, a dat rezultatele cele mai îmbucărtoare, deși timpul ce l-au petrecut străjerii la Muntele-mic, a fost, relativ, scurt.

Acest lucru l-au remarcat și autoritățile ce au vizitat în diferite rânduri tabăra. D. dr. Cornel Micloși, directorul uzinelor electro-mecanice, d. dr. Gh. Ciupe, secretarul general al rezidenței, precum și d. colonel V. Boitan, prefectul județului Severin — care au cercetat cu deamănuntul taberele, interesându-se de viața tăbărașilor — au avut cuvinte de laudă la adresa conducătorului lor.

Inapoierea străjerilor dela Muntele-mic acasă, s'a făcut, ca și la ducere, dela Borlova cu un autobuz al uzinei.

Ucenicii s'au întors cu frumoase amintiri și complet sănătoși, lucru pe care ținem să-l remarcăm. T.

ELEMENTUL ROMÂNESC PRIMORDIAL ÎN BANAT

Acela care privește o hartă a Banatului, imediat își dă seama de o unitate geografică ce o prezintă regiunea între Dunăre, Tisa, Mureș și Carpații apuseni.

Pământul Banatului din timpurile cele mai străvechi a fost românesc. Istoriografia maghiară din trecut a căutat prin cărțile de istorie ca să falsifice adevărul, arătând că din sec. al XII și XIII-lea au existat unguri în Banat. Nimic mai fals decât astfel de informațiuni, cum de altfel și toponimia Banatului ne-o arată ca fiind româno-slavă și aceasta din cauza comunității politice și sociale ce poporul român a avut-o cu Slavii.

„În Banat cuvântul jupân mai păstrează amintirea unei instituțiuni, care a dispărut de mult, învinsă de împrejurările politice, care au dat altă înfățișare organizației noastre vechi.

Astfel jupele slave au trebuit să facă loc, și în Banat, scaunelor și districtelor românești și în măsura care progresează romanizarea Slavilor, voveozi și Cnejii români au izbutit să înlăture pe jupânii străini. Dar când, după înjgheburile principatului muntean, documentele cancelariei domnești ne prezintă organizarea Curtii Voevodului, boerii săi sunt toți jupâni, înlocuind așa cum erau jupânii toți demnitarii Curtii regale din vechea Croație de pe timpul Carolingilor ori magnatii regiilor din Diocletia în secolul XII-lea” (Silviu Dragomir: Câteva urme ale organizației de stat slavo-române., Cluj, 1920, pag. 1 sq.)

„Ungurii vin de se așează în Banat în număr mai mare, numai în epoca Angevinilor, în răstimpul cărora acest teritoriu a jucat un deosebit de important rol politic. Dar și atunci ei nu vin să înlocuiască ținutul bănățean, ci ca să-l exploateze” . . . Toată suflarea din Banat era românească. Dacă în vreo donație regală se menționează și populația, acestea e reprezentată numai de Români. De acea

intâmpinăm de atâtea ori expresii ca „possessio valachica, pentru satele românești” . . .

(Silviu Dragomir: Vechimea elem. românesc și colonizările streine în Banat, Cluj, 1925, pag. 3. sq.)

Dar Banatul întotdeauna în decursul timpului în istorie, a avut o unitate politică și administrativă.

„Căci și în timpul regiilor vechei Ungarii (până la 1526) și supt stăpânirea turcească (până la 1699) și supt dominațiunea Habsburgilor, ca țară a Coroanei (până la 1867), Banatul a avut, cu eferme excepții, o organizație politică și administrativă aparte . . . Banatul, a luat în întregime, ca unitate geografică, aparținând, sub raportul etnic, Românilor, nu numai ca cei mai numeroși, relativ, dar și cei mai vechi, de fapt, locuitorii ai țării” (Alex. Lapedatu: Problema Banatului).

Astfel fiind, elementul românesc a existat dela început în Banat. El n'a putut fi zădărnicit de nici o stăpânire, nici de cea ungurească, nici de cea turcească, nici de cea austriacă.

Elementele streine rămase în foarte mică măsură își duc traiul lor în mijlocul masei compacte ale Românilor bănățeni.

Așa se prezintă Banatul din întregul punct de vedere: geografic, etnic și politic!!

Constantin Rudneanu

„DACIA”
e ziarul tuturor

Numirea profesorilor la cursurile de ucenici din Timișoara

O stare de lucruri care să nu se mai repete

Timișoara, 27. — Suntem în preajma deschiderii noului an școlar și deci a numirii nouilor profesori la cursurile profesionale ale ucenicilor din localitate, posturi cari până anul trecut au fost numai prilejuri de căpătuială pentru anumiți protejați și protejate, recrutați din rândul oamenilor de club, adesea dintre aceia cari au fost excluși din învățământul de stat, precum și din rândul cocoanelor cărora nu le place să se ocupe de treburile bucătăriei acasă. Dar ceea ce era mai revoltător, e că toți aceștia aveau mai multe ocupații și în imposibilitate de a-și face datoria în măsura cerută.

Nu odată ne-a fost dat să auzim din partea direcțiunii cursurilor că sunt profesori cari abia dacă și aduc aminte să dea pe la cursuri din când în când, alții cari viu ca să injure ucenicii, să fumeze o țigare și să plece, sau cocoane care în clasă își făceau unghiile. Deasemenea, foarte mulți habar n'aveau de materia ce trebuia să o predea, căci una este învățământul teoretic și alta cel practic.

Un alt aspect al problemei îl constituie faptul că în loc să se numească un număr limitat de profesori serioși și vrednici, se numeau cu mult mai mulți decât era necesar cari nu făceau decât să epuizeze mai de grabă bugetul cursurilor. Astfel și anul trecut au fost peste 90 de diurniști și diurniște de soiul celor de mai sus.

Evident, că această stare era numai dăunătoare învățământului profesional al ucenicilor.

Situația de mai sus, a determinat reorganizarea învățământului profesional al ucenicilor. Cu toate acestea starea arătată, a continuat până anul trecut, o stare inerentă vremurilor de până ieri. Direcțiunea cursurilor era obligată să primească și să numească pe orice protejat care venea cu recomandăție dela diferiți puternici ai zilei. Și aceasta a fost cu atât mai ușor cu cât cursurile erau întreținute de către primărie condusă de primarul politic.

Abia când primăria a hotărât să nu mai subvenționeze cursurile, a ajuns să se sesizeze și Ministerul Muncii de ceea ce se petrece aici. Urmarea a fost că d. Stavri Cunescu, director general în minister, scandalizat, a declarat că nu va mai tolera starea din trecut.

Acum, suntem în preajma numirii nouilor profesori. Și deoarece avem înfruntarea că anul acesta se fac presiuni din partea acelor cari nu au ce căuta la cursurile de ucenici, ne facem o datorie de-a atrage atenția Eforiei Cursurilor, să fie cât se poate de atentă la numirea profesorilor.

Epoca căpătuielilor s'a încheiat. Ucenicii la cursuri trebuie să învețe nu să piardă vremea. Deci profesori mai puțini, dar profesori serioși cari să fie recrutați indeosebi din rândul celor avizați la o bucată de pâine.

Constituirea gărzii naționale F. R. N. în Jimbolia

Jimbolia, 27. — Miercuri 23 August a avut loc, în cadrul unor înălțătoare serbări, organizarea gărzii naționale F. R. N. din plasa noastră.

În parcul comunei noastre s'au adunat cu acest prilej un mare număr de membri ai gărzilor naționale, fruntașii satelor, primarii, notarii, preoții, învățătorii și locuitorii tuturor satelor învecinate.

La festivitățile de organizare au participat d-nii col. N. Madancovici, comandantul gărzilor F. R. N. din ținutul Timiș, col. V. Popovici, prefectul județului și căpitan Ion Ursu, comandantul gărzilor din județul Timiș-Torontal.

La sosirea oaspeților timișoreni, d. primpretor Alexandru Ciugudeanu, care s'a îngrijit în mod ireproșabil de buna reușită a serbării, a dat raportul.

S'a oficiat un serviciu divin de către P. O. D. protopop Ștefan Ciocianu, asistat de pâr. Cotosman. După oficierea serviciului divin, părintele protopop Ciocianu a rostit binecuvântarea și a urat succes frumoaselor și româneștilor formațiuni ale gărzilor F. R. N.

D. col. V. Popovici, prefectul județului, a arătat nevoile imperioase ce au determinat ca M. Sa să pună sfârșit luptelor politice dintre frații de acelaș sânge și să-i adune pe toți, mănunchi strâns unit, în jurul steagului Frontului Renașterii Naționale.

D. căpitan Ion Ursu, comandantul gărzilor din județ, a arătat că poporul român a știut să fie unit în toate momentele grele ale istoriei sale. Azi străbatem din nou momente grele, de aceea toți cari simt românește și au dragoste pentru Patria lor, sunt datori să contribuie cu munca, cu solidaritatea, cu jertfa lor la apărarea și la înălțarea Patriei. Arătând rostul, organizarea și programul gărzilor naționale, face apel la cei de față să-și însusească ideea acestor gărzi, înscriindu-se în ele. D-sa termină urând viață îndelungată și domnie glorioasă M. Sale Regelui și Marelui Voevod Mihai de Alba-Iulia.

D. col. N. Madancovici, într'o inspirație cuvântare, evocă pagini de măreție din trecutul neamului și arată eroismul țaranului și soldatului român. Glasul străbunilor cari au zăcut secole de rândul încetușăți în lanțuri, glasul memorandistilor cari au luptat și au suferit pentru libertățile românilor subjugăți, glasul poezilor cari au cântat suferințele noastre, ne cheamă la renaștere și la apărarea granițelor, din nou amenințate.

După adunare s'a ținut o conferință, cu fruntașii satelor și cu autoritățile comunale, în vederea organizării și funcționării gărzilor în comune.

D. căpitan Ion Ursu a confirmat în funcțiunea de comandant al gărzilor naționale F. R. N. în plasa Jimbolia pe d. notar Anghel din localitate.

La serbările de organizare au participat, fără excepție, toți românii acestei frunțaze așezări dela frontiera noastră.

S'au expediat telegrame: M. Sale Regelui, primului ministru, rezidentului regal al ținutului, secretarului general al ținutului și comandantului gărzilor pe țară, d-lui general Georgescu. Textul telegramei adresat M. Sale Regelui este următorul:

Colonel Nicolae Madancovici:

„Organizarea Gărzii Naționale în plasa Jimbolia din județul Timiș-Torontal, având în mijlocul nostru pe d. prefect al județului, primpretor, clerul, toate autoritățile din plasa, comună și întreaga populație, ne dă prilejul ca, într'un elan sincer, să asigurăm pe Maiestatea Voastră de cel mai profund devotament și nețărmită dragoste, asigurându-Vă, Sire, că Gărzile Naționale din ținutul Timiș, în special în aceste momente grele, vor ști să facă zid de baionete în jurul Tronului și Dinastiei, de care se vor sfărâma toți acei care gândesc să ne încerce sufletele. Să trăiți Maiestate cu întreaga Dinastie.

COMANDANTUL GARZILOR
NAȚIONALE DIN ȚINUTUL
TIMIȘ

URBANISM

Revista franceză „L'Architecture D'Aujourd'hui" într'un număr recent, arătând roadele legii urbanismului francez votată la 14 Martie 1919, dă cuvântul celor mai mari urbanisti francezi.

Din articolul „Douăzeci de ani de urbanism aplicat" al șefului atelierului superior de urbanism aplicat, „Spiritul urbanismului francez" al directorului Institutului de istorie, geografie și de economie urbană, „Utopia și realitatea în urbanism" al profesorului Institutului de Urbanism, cităm:

Urbanismul este o sinteză, o știință și o artă în același timp. Această știință are nevoie de concursul multora. Omul social, văzut în ambianța creată de dânsul, este de domeniul aceste științe.

Biologia lui, psihologia lui, sociologia lui, sunt de asemenea de domeniul acestei științe. Geografia fizică și umană, geologia, meteorologia, igiena, știința juridică, economico-socială, tehnica, toate, dar toate formează ceea ce urbanismul va trebui să aplice pe teren cu ajutorul inginerilor, arhitecților, igienistilor, artiștilor, sociologilor, economiștilor, a tuturor, cari sunt chemați a cunoaște diferitele condițiuni de viață organică, psihică, sau biologică, — condițiuni, cari aplicate omului-social, îi asigură ascensiunea morală și intelectuală, indiferent dacă acest om trăiește în cartierul orașului cu o densitate mare (case de bloc) sau mai puțin mare (zone de vile) sau chiar în sate.

Apa potabilă, electricitatea, canalizarea și alte condițiuni igienice; drumurile, tramvaiele, trolleybusurile, automobilele, autobuserile sau alte mijloace de comunicație; sălile școalelor, atelierelor, birourile, bucătăriile sau alte locuri de lucru; sunt mijloace și instrumente, cari bine studiate și chibzuit aplicate, ajută omului, ca pe timpul său de lucru să desvolte o muncă cât mai intensivă și cât mai rațională.

Locuințele spațioase, cu mult soare, grădina caselor, curțile de joc a copiilor, terenurile de sport și de joc, grădinile publice, parcurile, peluzele verzi de pe străzi și piețe, pădurile orașului și alte locuri virane cu zone verzi, arborii străzilor, a grădinilor particulare și publice, cursul apelor, dau mijloacele și instrumentele, unde și în cari omul istovit de munca zilnică, se reface, se recreiază, își recâștigă forțele pentru munca de mâine.

Intre multele probleme, cari trebuiesc rezolvate de urbanistii de azi, principala problemă este: crearea condițiilor biologice care asigură reconfortarea corpului obosit.

Multe mijloace, cari ating acest scop le găsim și în articolul „Politica zonelor și a suprafețelor verzi" a d-lui dr. ing. Paul Wolf consilierul tehnic al orașului Drasda, apărută în revistă „Baukunst und Städtebau."

Zonele și suprafețele verzi a unui oraș, nu satisfac numai pretențiuni estetice, ci mai ales pentru locuitorii orașelor mari, ele îndeplinesc condițiuni capitale de sănătate publică. Pădurile orașului, grădinile publice, bulevardele parcate, cimitirile parcate, terenurile de sport și de joc, grădinile squarilor, numai atunci ating acest scop, dacă cetățeanul orașului, în plimbările lui de recreație și de mișcare zilnică de fapt le vizitează, le întrebunțează. Grădinile caselor singure încă nu ajung pentru a satisface nevoia de recreare a cetățeanului orașean. Este de mare nevoie ca aleele, promenadele, trotuarele, să fie înconjurată și întregite cu peluze verzi, ca făcând parte din grădina caselor să producă mișcarea, plimbarea de toate zilele a locuitorului orașului respectiv, pe drumuri cu peluze verzi. Cât posibil pe toate străzile, dar mai ales pe principalele artere, trotuarele ce duc pe muncitori la fabrică, pe școlari la școală, pe funcționari la birou să fie înconjurată cu suprafețe verzi. Spațiul dintre trotuar și carosabil sau spațiul dintre trotuar și casă trebuie în acest scop înlocuit grădina de casă, a cărei proprietar se va îngriji de întreținere, plimbare și udare a acestor peluze.

În orașul Stockholm această idee a progresat atât de mult, încât grădinile caselor nu mai sunt îngrădite nici față de vecin dar mai ales față de stradă. Lipsa totală a gardurilor îți face impresia că într'adevăr te afli într'un oraș grădină.

Pentru a determina cât posibil pe fiecare locuitor să-și facă zilnic plimbările de recreație și de mișcare este absolut necesar ca o grădină a unui bulevard să se deosebească mult, foarte mult de cealaltă grădină din alt bulevard, ca fiecare grădină publică să aibă un alt caracter deosebit de celălalt caracter, ca fiecare pădure să aibă o deosebită specialitate față de celălalt specific al altei păduri. Fiecare cu frumosul ei, cu o altă atracție, ca astfel cetățeanul să fie provocat și mobilizat în fiecare zi spre a face câte o plimbare atât de necesară corpului obosit și care are nevoie de reconfortare. Frumosul astfel devine un mijloc, iar grădinile prin arbori, peluzele verzi și flori, nu numai că ozonifică aerul unui oraș îmbăcsit ci prin evaporizarea apei stropită zi de zi pe aceste peluze, curăță aerul de praful mișcat și suspendat de viteza mare a automobilelor.

Conducerea municipiului Timișoara îndemnată de aceste constatări și-a întocmit planurile de împădurire a orașului, de parcare a bulevardelor, de plantarea străzilor cu arbori, de noi grădini pe suprafețele părăsite și de crearea de noi terenuri pentru păduri prin desecări. Lucrările proiectate sunt în curs de executare, altele s'au terminat anul trecut.

În această străduință a municipiului, avem însă neapărată nevoie de sprijinul și înțelegerea fiecărui cetățean. Astfel apelăm la intenția bună și estetică a fiecărui proprietar de case, ca ajutându-ne, să se îngrijească de gazonarea sau parcare, stropirea și întreținerea suprafeței din stradă în fața frontului casei lor.

Ing. V. Ciurcu

Șeful Serv. Tehnic Municipal

Condițiile de admitere la liceul industrial din Timișoara

Timișoara, 27. — Liceul industrial de băeți din Timișoara, pe care-l recomandăm călduros părinților români, fiind o școală care pregătește tineretul nostru pentru carierele practice, și-a publicat prospectul pe anul școlar 1939—1940. Textul prospectului este următorul:

Liceul industrial de băeți din Timișoara cuprinde: 1. ciclul inferior cu clasele I, II, III, IV; 2. ciclul superior cu clasele V, VI, VII, VIII.

În clasa I-a a cursului inferior sunt 50 locuri vacante (35 elevi la secțiunea metalurgică și 15 elevi la tâmplărie și sculptură). Locurile se ocupă prin examen, în ordinea clasificării. Candidații trebuiesc să fie cel puțin absolvenți a 4 clase primare și trebuie să aibă la 1 Septembrie vârsta de cel puțin 11 și cel mult 15 ani. Dispensă de vârstă, până la 6 luni în minus și 2 ani în plus, poate să acorde numai ministerul. Examenul de admitere se ține între 4—7 Septembrie și constă din: a) Două probe scrise (limba română și aritmetică). b) O probă orală (de citire și gramatică).

În clasa II-a și III-a pot fi înscriși, printr'un examen de diferență, elevii cari au terminat clasa I-a și a II-a a unui gimnaziu teoretic, agricol, comercial sau normal. Absolvenții cursului primar complet de 7 clase, se pot înscrie prin examen de diferență, în clasa III-a a gimnaziului industrial.

Examenul de diferență pentru admiterea în clasa II-a se ține între 1—3 Septembrie și constă din: a) limba germană, b) geometrie, c) fizică, d) desen geometric, e) un examen de lucrări practice, după programele clasei I-a de gimnaziu industrial.

Examenul de diferență pentru admiterea în clasa III-a se ține între 1—3 Septembrie și constă ?

Terenuri alcaline în Banat

Cum s'au format aceste terenuri — Măsuri pentru combaterea lor

Câmpia Banatului e formată, în cea mai mare parte, din porțiunea sud vestică a județului Timiș-Torontal. Acest județ e cel mai sărac în vegetație lemnoasă din întreaga Transilvanie, pădurile lui neocupând decât modestul procent 6, iar livezile și pomii fructiferi numai 0,3 procente.

Împuținarea pădurilor în această regiune e de dată destul de recentă. În trecutul îndepărtat, această regiune a aparținut unei întinse câmpii, străbătută de numeroase ape, iar printre ele se ridicau păduri seculare de stejar, cari dădeau un caracter cu totul sălbatic unei floare pline de viață.

Odată cu intensificarea populației, apărând și necesitatea terenului agricol, primele păduri, cari fură sacrificate, au fost tocmai acele din regiunile fertile ale câmpiei. Cu retragerea Turcilor de acum 200 de ani, apărând o epocă de pace și liniște, prima preocupare a foștilor conducători a fost de a se folosi cât mai intens bogăția acestui sol, care forma Canaanul sud estic al Europei.

Se făcură mai întâi colonizări în stil mare, cu Șvabi, cărora le urmau colonizările cu Unguri, dela sfârșitul secolului trecut, cari s'au continuat până în preajma războiului mondial.

După calculele economiștilor silvico-agrari, procentul împădurit din suprafața cultivată urmând să fie de cel puțin 25 procente, vedem în ce stare de inferioritate se află județul Timiș-Torontal cu cele 6 procente suprafață împădurită, care însă se mândrește cu o bogăție excepțională, uitând că prin secătuirea mlaștinilor, indiguitarea râurilor și mai ales prin distrugerea pădurilor, umiditatea mediului ambiant s'a redus, cauzând aparatia primelor simptome de degradare a solului.

E inutil a arăta, în cadrul acestui articol, binefacerile destul de cunoscute ale pădurilor; ceiace voi încerca să schitez, sunt urmările desastroase ale reducerii suprafeței împădurite. În primul rând, clima umedă se transformă într'o climă aridă, care, ca imediată consecință, are repercursiuni asupra solului, transformând humusul, produs în zeci de mii de ani de pădure, într'un sol din ce în ce mai compact, până ajunge în fața solului lutos, când straturile nisipoase, scoborându-se tot mai mult în profunzime, duc cu ele și apa freatică.

Capilaritatea solurilor lutoase deve-

nind tot mai mare, apar primele cauze ale alcalinizării acestor soluri, prin desechilibrul survenit între cantitățile de precipitate atmosferice ce cad în această climă aridă, fără să fie în întregime absorbite de aceste soluri și cantitățile de apă atrase la suprafață prin capilaritatea caracteristică acestor soluri lutoase și evaporate în atmosferă. Prin acest fenomen al capilarității, apa încărcată cu săruri ridicându-se la suprafața solului, numai apa pură e aceea care se evaporează, sărurile rămânând în sol, acesta devine alcalin.

Iată deci, cum solul afănat de odinioară, devine tot mai compact, iar prin procedeul arătat mai sus, sărurile abundând, schimbă compoziția și structura solului, transformându-l într'un sol alcalin și impermeabil, căpătând tot mai mult un caracter improductiv.

Acest proces de degradare a solurilor humoase a survenit pretutindeni acolo unde clima s'a schimbat, umiditatea reducându-se, iar solurile au fost expuse căldurii arzătoare a soarelui.

Deoarece acolo, unde s'au ivit astfel de degradări a solurilor, de exemplu în America de Nord, Africa de Sud, India, etc., specialiști au pus la ordinea zilei problema de stăvilire a acestui dezastru, precum și ameliorarea terenurilor degradate, credem că a sosit momentul de a ne pune și noi această problemă și a găsi totodată soluțiile adecuate situației locale.

Lăsând pentru mai târziu proprietatea particulară a terenurilor agricole, inițiativa publică urmează a se ocupa în primul rând de proprietățile colective, cum sunt pășunile. Pentru această ar trebui să se recurgă la următoarele măsuri:

1. Determinarea și inventarierea solurilor alcaline.
2. Găsirea mijloacelor potrivite pentru irigarea acestor soluri, prin care să se obțină spălarea lor.
3. Căutarea plantelor ierbacee și a esențelor lemnoase ce ar putea vegeta pe aceste soluri.
4. Mărirea suprafețelor împădurite, prin care să se limiteze extinderea solurilor alcaline.
5. Creerea de perdele de arbori, cari prin încetinirea vitezei vânturilor, să împiedice în parte, uscarea solului.

Ing. Tiberiu Cernescu

Predarea aviației în școli

„Regret că nu pot deveni aviator"

spune un profesor preot la terminarea cursului dela Făgăraș

La Făgăraș s'au încheiat zilele trecute cursurile primei serii de 150 profesori de fizico-chimice, care au fost inițiați în domeniul aviației. Se știe că urma înțelegerii dintre Ministerul Aerului și Marinei și Ministerul Educației Naționale, aviația va constitui în viitor obiect de predare în liceele noastre teoretice și industriale. Predarea aeronauticii în învățământ constituie o adevărată operă de propagandă ale cărei rezultate se prevăd din cele mai rodnice pentru apărarea națională.

Profesorii au audiat timp de zece zile cursurile predate de personalități competente. Ei au fost duși la Brașov unde au vizitat așezămintele industriale de aviație din regiune și centrul de sbor fără motor dela Sân Petru, unde au asistat la demonstrații de planoare și aerodomele. Apoi la aeroportul Ghimbav au vizitat școala de pilotaj a Aeroclubului local.

Entuziasmați de cele văzute și încer-

când puternic bucuria desprinderii de sol profesori au cerut în bloc să primească botezul aerului. „Cât regret că din cauza vârstei nu mai îmi este îngăduit să devin aviator, sburător adevărat, nu numai îndrumător al altora către sbor", — mărturisirea cu nostalgică părere de rău un profesor, care era și preot, după ce urmărise înfrigurat toate demonstrațiile.

Solemnitatea închiderii cursurilor s'a făcut în prezența d-lor contra-amiral Gheorghiu, secretar general al Ministerului Aerului și Marinei, și Egon Nasta, secretar general al Federației Aeronautice Regale a României, cari în cuvântările rostite au arătat înalta misiune a profesorilor de fizico-chimice în educația aviației a tineretului școlar. Din partea profesorilor s'au adresat cuvinte emoționante de mulțumire d-lor miniștri al Aerului și Marinei și al Educației Naționale, precum și Federației Aeronautice, organizatoarea cursurilor.

Judecătoria de urgență

O inovație care a cumițit vechiulele și pietonii

Timișoara, 27. — Pentru toate orașele mari din lume, circulația pe străzi a fost și rămâne una din puzele importante de rezolvat. Orice sistem de dirijare a circulației, atât în ce-i privește pe pietoni cât și vechiulele, folosit cu succes până la un timp, la un moment dat se dovedește a nu mai fi bun; se cere complectat, sau chiar schimbat. Aceasta pe măsură ce circulația devine mai aglomerată, pe măsură ce tehnica mecanică face progrese.

Pentru evitarea accidentelor, a fost nevoie să se facă descongestionarea circulației. S'au introdus astfel senzuri unice, iar când agenții de circulație au ajuns să nu mai poată stăpâni toată circulația cu mijloace simple, au apărut, montate la intersecții de străzi, fel de fel de aparate acustice și optice cari, prin sunete și semnale, dirijează astăzi circulația.

Când au fost interzise claxoanele, introduse tocmai pentru ușurarea circulației, și aceasta pentru că șoferii își făceau de cap înnebunind lumea, ziua și noaptea cu sgomotele lor, — s'a crezut că accidente de circulație se vor întetii. Un timp scurt așa a și fost. Dar mintea omenească a mers mai departe, născocind alte inovații, între cari vom aminti Judecătoria de urgență, care la București a făcut adevărate minuni.

Circulația pe străzile Bucureștiului

La București ca în toate marile metropole, problema circulației a dat foarte mult de lucru conducătorilor. În Occident ca și în Statele Unite ale Americii, ea a fost rezolvată mai repede și în mod mai fericit ca la noi. Totuș, acela unde automobilele circulă val-vârtej cu zecile de mii pe străzi, accidente au rămas. Nebunia vitezei face, pe zi zeci de victime.

La București această nebunie a vitezei, greu a putut fi domolită și numai recent, după înființarea Judecătoriei de urgență. Cine a vizitat Capitala în anii de după unire, a văzut în ce condițiuni se circula pe străzi. Era o adevărată anarhie. Șoferii conduceau nebuneste, iar pietonii mergeau fluerând, sau visători pe unde le plăcea, în vreme ce agenții circulației asistau neputincioși la această cavalcadă care făcea zeci de victime omenești. Erau vinovați nu numai șoferii și pietonii, dar și autoritatea care nu știa să găsească soluția cumițirii circulației.

Judecătoria de urgență.

Astăzi totul s'a schimbat. S'au cumițit și șoferii cari conduc vehiculele și pietonii. Agenții forței publice au fost supuși unei școli care i-a învățat cum să dirijeze circulația și cum să se poarte în modul cel mai civilizât cu populația. E atata disciplină pe străzile Bucureștilor, mai aels în centru. Circulația pare un ciasornic. Accidentele se întâmplă tot mai rar, dar numai la periferii.

Toată această minune se datorește Judecătoriei de urgență care sancționează cu rapiditate orice abatere dela normele circulației, așa cum au fost stabilite de autorități.

În centru, la intersecțiile de străzi, odată cu cele mai sistematizate aparate acustice și optice de dirijare a circulației, au fost instalați agenți bine instruiți și în măsură suficientă.

La încrucișării de străzi, circulația se face numai în sens unic, sens care se schimbă în mod alternativ. Agentul întoarcere manivela aparatului care dă semnale acustice și vizuale. Se schimbă sensul circulației, de pe Calea Victoriei pe Bulev. Academiei. În acel moment, vehicule și pietoni se supun așteptând al doilea semnal. Cei cari se abat acestor norme, sunt imediat ridicați, în modul cel mai civilizât și duși în palatul Prefecturii de poliție, la al treilea etaj, unde este instalată Judecătoria de urgență.

Nu se admite nici un fel de protecție pentru cei cari au călcat regulamentul.

Agentul forței publice e surd și mut. Iți spune cuvincios: „Vă rog să mă urmați”. Și trebuie să-l urmezi, oricine ai fi, simplu particular, înalt funcționar de stat, sau militar de orice grad, — bărbat sau femeie.

Inuți să mai spunem că numărul cel mare al delicvenților îl formează „cocoanele” și tot ele sunt acelea care prostetează și cer să fie protejate.

Pedepsele ce se aplică, variază după gravitatea faptului.

30 lei o săritură din tramvai.

Cel care scrie acestea, a avut fericirea să compare a delicvenților în fața Judecătoriei de urgență și să fie condamnat la o amendă pe care a plătit-o pe loc.

Am sărit din tramvai, la „Carpați”, așa cum facem toți la Timișoara când suntem grăbiți, fără să pățim ceva, decât în cazul când alunecăm sub roatele vagonului, ca apoi să cerem despăgubiri de milioane pentru că ni s'a tăiat un picior. Am sărit pentru că mai aveam 30 minute până la plecarea trenului spre Timișoara și aveam un geamantan la restaurantul „Dérby”.

Un agent al forței publice mi-a pus imediat mâna pe umăr și m'a poftit să-l urmez. — Am protestat, spunându-i că pierd trenul și n'am la mine biletul de tren și nici bani suficienți pentru a mă întoarce acasă. A fost totul zădarnic. Nu s'a înduioșat și nu s'a lăsat impresionat nici când i-am spus că sunt gazetar.

La Judecătoria de urgență, înaintea mea, alți 6 delicvenți își așteptau rândul și a trebuit să aștept, — ca la moară. Credeam că durează cel puțin două ore. Nu. În mai puțin de 10 minute am fost liber și în drum spre gară.

Sergentul a arătat, scurt, ce am făcut, eu am confirmat și judecătorul a pronunțat: „30 lei”, în vreme ce greșierul a complectat o sentință tip, cu numele meu și suma amenzi. Plata pe loc.

Așa funcționează Judecătoria de urgență, această minunată inovație care, la București, a cumițit vechiulele și pietonii.

La Timișoara...

Și-acum să ne întoarcem la Timișoara, oraș cu o populație de 10 ori mai mică ca a Bucureștilor și cu infinit mai puține automobile, deci cu o circulație mult mai redusă. Am putea adăuga: și cu străzi mult mai largi.

Cu toate acestea, pe străzile Timișorii se circula mizerabil, în condițiunile cele mai imperfecte. Din această cauză, pe Bulevardul largi și drepte cum este Bulev. I. G. Duca, se întâmplă numeroase accidente. Sunt zile când, pe tot cuprinsul orașului, avem câte 6-8 accidente de circulație.

La colțul Bulev. Ferdinand, de luni de zile se caută o normă pentru dirijarea circulației. S'au pus în fața Teatrului plute caraghioase de scânduri și se numără pietonii ca să se găsească o soluție mai bună. Foarte bine. Dar noi credem c'ar trebui să luăm exemplul dela Serviciul de circulație al Capitalei și totul s'ar rezolva mai repede și mai fericit.

Să mergem chiar mai departe înființând și la Timișoara o Judecătoria de urgență, a cărei întreținere o va suporta chiar populația care se încapăținează să meargă fluerând pe străzi. Ba se vor realiza și venituri ca să reparăm edificiul poliției.

Cu acest scor am scris despre Judecătoria de urgență.

Teodor Balos.

Mare asortiment de prima calitate în

Rame și Blondelle

cu prețuri reduse la firma

„A U R A”

Timișoara 1, Str. Eminescu 5 (Casa Scherter)

Colțul bisericii

Duminică

„Priveghiați, fiți tari în credință, fiți oameni și întăriți-vă unul pe altul. Tot ce faceți, să fie făcut cu dragoste.”

I. Cor. 16, 13—14.

Epistola I, către Corinteni o scrie sf. apostol Pavel, cu scopul de restabili aci adevărata credință în sf. evanghelie a lui Isus. Între Corinteni s'au născut patru partide religioase, tot atâtea desbinări foarte vătămătoare scopului creștin.

Corintul în vechime și pe timpul apostolului era unul dintre cele mai însemnate centre comerciale ale Greciei, era capitala provinciei Ahaia, reședința proconzului roman și a jocurilor istmice. Situat între marea ionică și cea egeică (poetii îl numeau bimaris) avea două porturi: cel răsăritean (Cheurea) îl lega cu țările răsăritene, iar cel apusean (Lecheon) cu cele din apus. Mumniș la 146 a. Hr. distruge orașul, dar Caezar și împărații romani îl refac, dându-i splendoare și înflorire din trecut, ajungând să fie numit „steaua Eledei”, iar Cicero îl compară „lumea totius Graeciae”. Știința și arta înfloresc, iar bună starea produse decadentă morală înspăimântătoare. (La templul păgân al Afroditei, serveau 1000 de femei din cele mai desfrânate.

Scopul scrisorii lui Pavel apostolul către Corinteni (la care face cea dintâi călătorie misionară) este evident. El vroia să-i îmbărbăteze, a nu se mai amesteca creștinii cu păgânii, cu toate că se socotă în credință, deoarece atunci când participă la jertfele idolești, — deși idoli nu înseamnă nimic — totuși sunt ceva actele care însoțesc jertfele, prin participare, dau motive de scandaluri și

prin aceasta se slăbește solidaritatea creștină, care în primul rând combate desfrânarea. Deci libertatea creștină să nu fie interpretată într'o formă care facilitează decadența morală a lor.

Să aruncăm o privire asupra vieții din sec. al XX-lea, în vremurile de astăzi, când sabia lui Damocles stărnă de asupra capetelor, trăind o viață, care nu-și știe asigurată clipa de liniște viitoare. Peste tot se aude sgomotul armelor — se zice — cu scopul de a păzi pacea. Sunetul acestui zgomot înăbușe chemarea către Dumnezeu, întocmai ca și cele vestite de ceice au fost prin America, a-nume în New-York. Se zice că acolo este un zgomot atât de asurzător, încât nu se aud clopotele bisericilor. Sus în turnul bisericilor vue clopotele, dar jos în stradă nu se mai aud.

Așa este și sgomotul acestei lumi deșarte. El asurzeste pe om să n'audă chemările Domnului.

La Corinteni, sgomotul era produs de rostogolirea banului și a simțurilor spre desfrânarea și destrăbălare; astăzi sgomotul armelor, pericolul zilei de mâne cu nesiguranța ei, înneacă chemarea către Dumnezeu.

Neamul nostru, a purtat multe lupte vitejești încununate de biruință, pentru că nici odată nu s'a lăsat îndreptată către cel de sus. Astăzi, mai mult ca oricând să ascultăm cuvintele sf. apostol Pavel: Priveghiați, fiți tari în credință, fiți oameni și întăriți-vă unul pe altul. Tot ce faceți, să fie făcut cu dragoste.

Așa vom birui lumea, cu ajutorul lui Dumnezeu.

P. Tr. Constantin.

Casse de schimb în punctele de trecere a frontierei

Există între România și Jugoslavia o convenție, prin care cu niște carne de trecere a frontierei se îngăduie atât locuitorilor de-o parte, cât și din cealaltă, cumpărarea și trecerea fără de vamă a mărfurilor până la o anumită cantitate. Este un drept grăniceresc, care a fost dat în toate timpurile, de toate țările, locuitorilor depe frontiere.

Bucuria a fost mare de ambele părți a frontierei, când li s'a adus la cunoștință cetățenilor acest privilegiu, care le îngăduia din nou să poată frecventa și re-lua legături cu rudenile din unele centre, românești și sârbești, cu cari până acum din cauza „hotarului” le-au întrerupt. Și din prima zi ne-am trezit că jugoslavii se aprovizionează dela noi, până și cu alimente. În Duminică și'n sărbători mai ales, vin de cumpără până și carnea pentru prânz din măcelăriile din România.

Toate bune pentru piața noastră supraîncercată, dacă nu s'ar face vânzările pe speșele noastre. Cu toate că s'a înființat acest privilegiu pentru ambele națiuni, foloasele le trag numai jugoslavii, pentru că odată cu intrarea în vigoare a acestei convenții, nu s'au înființat la treceri, casse de schimb, unde să se schimbe „numerarul” permis de-a fi trecut peste frontieră, pe cursul legal, ci se trece atât dintr'o parte cât și din cealaltă, cu moneta națională.

Deși puterea de cumpărare a leului pe piața românească este mai mare, decât puterea de cumpărare a dinarului pe piața jugoslavă, (fapt constat și din aflulul de jugoslavi, care este de câteva ori mai mare decât al românilor la ei) tot valoarea dinarului circulă pe teritoriul românesc, nu cu valoarea sa legală stabilită de Banca Națională a României, ci cu prețul lui fixat de Bursa neagră.

Deci suntem speculați odată la noi acasă, pe motivul că dinarul fără de-a avea valoarea cu care circulă pe piața noastră, s'a impus așa: la început din navitatea țaranului (pentru că el este primul, care își expune produsele pe piața) de-a respecta banul mai „mare”, (dina-

rul, bine înțeles în raport cu valoare intriseacă dela schimbul coroanelor, de 1:3 față de leul românesc), iar când trecem noi românii în Jugoslavia, dau ca un favor, schimbul de: 1 dinar pentru 5 lei.

Deci, cei în drept ar trebui să se intereseze de acest fapt devenit uz, care deocamdată este numai în favoarea jugoslavilor; pentru că este știut că în politica-economică a unei națiuni nu se face vreun acord sau convenție, dacă cel puțin folosul nu este de 1:1, cu al statului cu care se încheie contractul.

Prin schimbul bunurilor de 1:1½ cum se face acum în defavorul nostru, prețul tuturor articolelor depe piața alimentară în special, s'a urcat în satele și orașele românești, pe speșele noastre bine înțeles, făr' de acumula prin schimb un plus de bunuri străine.

Un birou de schimb, care ar putea fi ținut de funcționarul vamal, ori de poliția de frontieră, dacă ținerea unui funcționar anume pentru aceasta, ar necesita cheltueli prea mari, ar putea rezolva diferendul. Sau o ordonanță a Băncii Naționale a României, despre schimbul dinarului, care să se afișeze peste tot (în prăvălii, măcelării, crâșme, intrarea în piețele săptămânale). Pentru că odată problema schimbului rezolvată pe cursul legal, ar intra totul la normal; ar dispăre aviditatea de cumpărare a jugoslavilor ne mai având câștig la schimb și ar peri și disprețul pe care-l au pentru moneda noastră considerând-o de avariată; iar în intern prețurile ar reveni și ele la normal. Și convenția legată între statele amice, ar putea fi folosită pentru locuitorii din ambele părți, cum de fapt credem că s'a dorit dela încheiere.

Deci în concluzie, dacă s'ar ținea cont de cele de mai sus, problema ar putea fi rezolvată favorabil și intereselor noastre, iar țărani nostri, ar putea să se folosească într'u câtva si ei de aceste carne de trecere a frontierei, pe cari actualmente din motivul speculației de schimb, nu le întrebuințează.

Dora Dragulescu.

Oameni ce trăiesc o viață tânguie și fără speranțe...

Bihoreni săraci și fără carte. Bătuți de vânt, de ploii și norii mari de praf. Oameni sdrențuroși și flămânzi

Timișoara, 27. — În trecerea noastră pe stradă, încă din zorii zilei, pe măturătorii obidiți, străduindu-se să aunge praful de pe străzi, cu mătura și lopata în mână, mulți îi privesc cu nepăsarea omului care, în egoismul lui strămt, nu se gândește decât la sine.

S'au obișnuit cu silueta lor cenușie, plecată umil deasupra cărucioarelor cu gunoii, nebuindu chinelor vieții lor amare.

Impins de meseria care te reclamă în sbaterea acestei vieți, m'am apropiat de ei, poposind la sbuciumul și suferințele lor.

Veniți din satele îndepărtate ale județului Arad și Bihor pentru a-și găsi o slujbă la Timișoara, după multă căutare, fără nici-un rezultat, rămânând sdrențuroși și flămânzi, au fost nevoiți să intre în serviciu la Salubritatea orașului. Angajați de Primărie, li-s'a dat la fiecare câte un sector, din acest oraș mare, pentru a-l îngriji, căutând să fie mereu curat. În schimbul acestei munci, primăria le plătește, după cum spun ei, 70 lei pe zi, din cari însă li-se reține foarte mult, dar pentru ce, ei nu știu.

MUNCĂ GREĂ ȘI INTREȚINERE DE CÂINE

Măturătorii sunt obligați să muncească toată ziua. De dimineața și până seara, trebuie să fie mereu pe stradă, măturând, ca străzile să fie curate și bine îngrijite. Vara, mătură praful și toate gunoaiile lăsate pe străzi. Iar iarna, să curețe zăpada și să spargă ghiata, pentruca să se poată scurge apa în canale.

Este o muncă foarte grea, degradantă și dăunătoare sănătății.

Pe lângă toate acestea, o viață grea în ceea ce privește îmbrăcămintea, întreținerea și odihna. Nu au cu ce să se îmbrace, abia au ce mânca și nu au loc pentru odihnă.

Mulți dintre ei au câte 3—5 copii, lăsați cu mamele lor la sat, trebuind să le trimită bani ca să aibă cu ce trăi. Iar din leaful ce o primesc, 1800 pe lună, nu se pot întreține nici pe ei ne cum și pe cei deacasă.

Primăria are în fiecare cartier localuri unde dorm cei fără familie. Însă acestea sunt niște localuri mizerabile, murdare, fără lumină și umede. De exemplu, în Str. Anton Pan No. 9, într'un local unde pe vremuri a fost grajd, își odihnesc trupurile obosite vreo câțiva măturători, cari dorm pe rogojini. Nu-i nici perină, nici pătură, absolut nimic.

Lipsiți de hrană și odihnă, trudindu-se toată ziua, nu pot să-și facă o mâncare bună, să-și cumpere o haină și să-și țină o cameră curată. Din cauza aceasta sunt împinși la fapte dureroase, ca beția, boli venereice, tuberculoză și multe altele.

Trăiesc o viață de câine. Sunt pustii și neajutați de nimeni. Dorm pe marginea străzilor, pe băncile publice și prin casele părăsite.

BIHORENI SĂRACI ȘI FĂRĂ CARTE

Vizitând unul din localurile lor de odihnă, i-am găsit pe toți în repaus.

Erau într'o atmosferă grea și încărcată de un miros urât și respingător. Mâncau ceva foarte sumar, făcând glume și discutând despre întâmplările zilei, văzute pe stradă.

Intrebați de unde sunt și de ce au intrat în serviciul acesta, mi-au răspuns: „Mai mulți suntem veniți din Bihor. Suntem oameni săraci și fără carte. Nu puteam să ocupăm alte slujbe. N'avem încotro, trebuie să muncim ceva, pentruca să putem trăi. Nouă ne place să muncim, dar totuși o ducem prea rău.

Unii mi-au spus că au sectorul prea mare. Nu-l pot termina în timpul unei zile. Pe lângă măturat, ar mai fi nevoie să se cu-

rețe și buruienile de pe marginea străzilor, dar nu mai au timp.

UNII MUNCESC PREA MULT, IAR ALȚII DELOC

Dintre măturători, unii sunt împărțiți la periferiile orașului, iar unii pe străzile din centru. Până acum câțiva timp, erau doi pe un anumit sector, dar în ultimul timp, după noua împărțire, fiecare sector a rămas numai unui singur om. La periferie străzile sunt mai murdare și lucru este mai mult. La centru, unde nu trec atâtea căruțe, este mai puțin de curățit. Cei dela periferie muncesc din greu să-și termine porțiunea, căci vine inspectorul și le face mizerie. Iar cei de pe străzile din centru, neavând prea mult de lucru, o duc mai ușor și meseria le pare mai ușoară. Ar trebui să se mai schimbe, sau să li-se sporească numărul în sectoarele mai grele.

Nu e omenesc ca unii să muncească prea mult, iar alții deloc.

VIATA TANGUITA ȘI FARA NICIO SPERANȚA

Așa se prezintă viața măturătorilor de stradă. Oamenii cari sunt nevoiți să curețe și să facă frumoase străzile, pe cari trec îngândurați atâția oameni și pe cari se plimbă doamnele cu cătelușii lor...

PRIMARIA SA LE VIE IN AJUTOR

D. dr. Emil Țieracu, primarul general al municipiului nostru, fiind proaspăt numit în fruntea acestei Primării, poate nu știe aceste lucruri. Le arătăm deci aci, fiind fermi convinși, că domnia-sa va avea grijă să le ușureze sarcinile și să le asigure un trai mai ușor.

Toți cei cari au trecut pe la conducerea acestei primării, au promis multe măturătorilor de stradă. Unii spuneau că le fac uniforme, a să aibă o îmbrăcăminte omenescă. Alții au spus că le fac cazărmi, ca să aibă unde se odihni. Toate acestea s'au spulberat. Timpul a trecut, „domni” au plecat, iar bieții oameni rămânând fără toate acestea, și-au făcut datoria înainte.

Credem că d. dr. Emil Țieracu, părintele acestui municipiu, va lua sub ocrotirea d-sale pe acești nenorociți ai soartei, ajutându-i măcar cu ceva din marile lor neajunsuri.

Longin I. Oprea

Văliugul în haină de sărbătoare

Văliug, 27. — Implinindu-se în vara asta 100 de ani dela nașterea aceluia, care stăruie încă viu în memoria noastră ca ilustră față bisericească, vajnic român și distins cărturar, arhiepiscopul Dr. Filaret Musta, credincioșii fruntașei comune Văliug al cărui fiu a fost, la stăruința harnicului lor paroh Miron Mănescu, tot un Văliugian, ca drept recunoștință și omagiu pentru memoria marelui dispărut își investimăntează biserica într'o haină nouă, vrednică de toată admirația.

Această expresie profund creștinească o mostenește vălugenii și dela preoții lor ca Dimitrie Dobromirescu, bunicul arhiepiscopului Musta, Ilie Balanescu, Romul G. Ancușă, precum și datorită regretatului prof. Iosif Velceanu, doinicul Banatului, tot un fiu al Văliugului.

Frumoasa pictură la care se lucrează de trei luni e opera artistului Ioan Balanescu Cătuța, tot un fiu al acestei comune.

Biserica, care s'a pictat din nou și este gata — așteptându-se numai aprobarea pentru Sfințire — se datorește în mare parte, daniei enoriașilor servind drept pildă și altora.

Semenicul poate privi mândru la frumosul Sion și la acești bravi și cucernici români dela poalele lui, pe cari îi ocroteste de veacuri.

Misionarismul Renașterii Naționale

Impotriva haosului umanitarist, care destramă și anarhizează azi sufletul omenesc, dinamitând instituțiile fundamentale, cu putem lupta decât reintocându-ne — cum ne spune Oswald Spengler — la tradițiile sănătoase ale monarhiei și ale unei elite dotată cu o înaltă spiritualitate, singurele capabile să restabilească sensul adevărat al eroismului și onoarei, al desinteresării și al disciplinei.

Tare până la fanatism pe virtuțile creatoare ale monarhiei, mândru de gloria dinastei noastre, românul care își iubeste țara, are datoria să lupte cu toate impulsurile sufletului sau pentru strălucirea regalității noastre. În cadrul ei ne-am ridicat la lumina civilizației și la concretizarea idealurilor naționale.

Federatorul energiilor românești, M. Sa Regele Carol al II-lea, simțând pulsul vremii și văzând insuficiența partidismului politic, a luat singur conducerea, dirijând fascinator destinele consolidatoare și pacificatoare ale națiunii, elaborând în același timp și un plan miraculos de redresare spirituală a neamului.

Aidoma paserii Phoenix, România a reinviat, a trecut prin fenomenul legendar de renaștere.

Misionarismul de Renaștere Națională a Maiestății Sale, începe de fapt în epoca adolescenței, creind „Fundatia Culturală Pricipele Carol” și reîncepe simultan cu descinderea din zărie albastre ale văzduhului, în 1930.

Paroxismul îl atinge în 1938, când pășește energic la opera de regenerare morală a țării, când se înregistrează schimbarea la față a României Mari.

Crucea ortodoxă de sus din ceruri îl binecuvintează!

Marasmul vremurilor trecute anesteziază multe suflete, vor trebui aprinse forțele credinței, Biserica militând pentru afirmarea și plasticizarea idealului evanghelic.

Renașterea națională este rezidirea ființei noastre, refacerea sufletului din omul cel vechiu și prin noi, rezidirea patriei. Renaștere națională înseamnă purificarea moravurilor noastre.

Principiile cari stau la baza acestei renașteri sunt: creșterea tinerimii, formarea de suflete noi, distincții valori morale, adevărate capodopere, pătrunse de flacăra nestinsă a patriotismului. Spre acest sublim ideal tinde străjeria și premilităria.

Alt capitol însemnat în evanghelia naționalismului constructiv îl constituie ridicarea satului.

Geniala organizație a Serviciului Social activează intens la fortificarea sufletescă și trupească a țărâmmii.

Tânărul cărturar părăsind băncile școlii și înainte de a ocupa vreo funcțiune, este obligat a pași mai întâi la sat, pe acest mare șantier de acțiune românească, puternic rezervoriu de energie, descifrând caracterul sufletului românesc aci la matca lui.

În ritmul nou, nu mai puțină atenție se dă și muncitorimii. Noua organizație „Muncă și Voe Bună” are de scop înălțarea standardului de viață a muncitorimii.

Acțiunea de redresare morală, în ambianța creiată, este încredințată „Frontului Renașterii Naționale”, care cuprinde în sânul său cele mai reprezentative și calificate personalități din toate straturile sociale. Prin mobilizarea tuturor forțelor naționaliste se urmărește ascensiunea României la splendoarea pe care o merită în concertul european.

Astăzi fremătă peste tot elanul curajului pentru o altă configurație a țării. Peisajul scabros și desolat de altădată este înlocuit cu o epocă de pacificare și activism constructiv.

Astăzi lanuri și câmpii, holde nesfârșite, apele în șopot, tot ce cuvântă simte românește în țara aceasta, înălțămuri de slavă Suveranului nostru, vodul consolidării, salvatorul neamului citorul României noi, M. S. Regele Carol al II-lea.

Pe firmamentul bătrânului continent european precipitându-se nouri tot mai negri și sunetul sirenelor revizioniste maghiare și bulgare fiind din zi în zi mai strident, o sacră datorie ne incumbă tuturor:

Tineret și bătrânet, fără nici o barieră între generații, întruniți în aceeași respirație românească, să formăm zi puternic, bloc de granit în jurul Țării și al Marelui nostru Rege.

Atunci toate vânturile năsprasnice de astăzi, nu vor putea clătina acest zădărnec precum furtunile de ieri n'au fost capabile de a sfărâma meterezele ridicate de înaltașii noștri.

În felul acesta vom depăna și mai departe firul de glorie al istoriei neamului nostru.

Pr. Prof. V. Vlăduceanu

Nouii profesori secundari numiți în ținutul Timiș

Timișoara, 27. — Ministerul Educației Naționale a numit pe ziua de 1 Septembrie a. c. pe următorii profesori în învățământul primar, din ținutul Timiș:

Nicolae Terfăloagă a fost numit la catedra de religie dela liceul de băieți din Oravița.

Laurian Morariu, la catedra de religie-latină dela gimnaziul mixt din Orșova.

Mihail Tase, la catedra de filosofie dela liceul de băieți din Arad.

Romulus Mustețiu, la catedra de filosofie-drept dela liceul de băieți din Lușoj.

Iosif Brucker, la catedra de filosofie-drept dela liceul din Oravița.

Nichifor C. Ilică la catedra de filosofie-drept dela liceul german de stat din Timișoara.

Dumitru I. Săvulescu, la catedra de științe-naturale dela liceul de băieți din Caransebeș.

Felicia Popescu, la catedra de franceză dela gimnaziul mixt din Ciocova.

Smaranda Apostolescu, la catedra de matematici dela gimnaziul mixt din Ciocova.

Eugenia Rozum Grecea, la catedra de științe-naturale, fizico-chimice și drept dela gimnaziul mixt din Sănnicolău Mare.

Maria Fl. Florescu, la catedra de științe-naturale, fizico-chimice și drept dela gimnaziul mixt din Ciocova.

Stela Ionescu, la catedra la lucru-gospodărie dela gimnaziul de fete din Caransebeș.

Paulina Rădulescu, la catedra de lucru-gospodărie dela gimnaziul mixt din Oravița.

Mariana Iacovache, la catedra de lucru-gospodărie dela gimnaziul mixt din Ciocova.

Toți profesorii numiți sunt obligați ca pe ziua de 1 Septembrie a. c. să fie prezenți la posturi.

Uniforme și Articole F. R. N.
cu prețuri convenabile la croitoria și ceaprazăria

T. IANCU
1-șoara P-ța Libertății P-tul Primăriei

INFORMAȚIUNI

Istoricul zilei

— LA 28 AUGUST 105 d. H., Apolodor începu-se construirea podului peste Dunăre dela Turnu-Severin, în urma ordinelor primite dela Traian.

— În 28 August 1458, Matei Corvin păra-sește Buda venind la Timișoara unde era familia sa. Din Timișoara convoacă un sfat al țării pentru mai târziu.

— În 28 August 1811 a fost convocat la Pozsony, Dieta imperiului Austro-Ungar, pentru aranjarea financiară a visteriei statului, sărăcitate din cauza războaielor contra lui Napoleon.

— La 28 August 1907 s'a ținut la București un congres al corpului didactic pentru a protesta contra lui Spiru Haret, care fiind ministru al învățământului anulase niște numiri pe care le făcuseră Conservatorii. E de menționat că la acest congres participă și profesorii universitari, ca Sebba Ștefănescu și C. R. Motru, deasemenea e de reținut că se iscusă neînțelegeri în sânul congresiștilor și astfel nu s'a ajuns la nici un rezultat.

— În 29 AUGUST 1521 după lupte sângeroase în care s'au distins românii în frunte cu ducii lor Blasiu Oláh (Romanul) și Ioan Bot, Belgradul cade în mâinile Turcilor.

— Războiul cu turcii continuă, iar la 29 August 1526 lângă Mohaci, însăși regele Ludovic II, cade în bătălie.

— La 29 August 1541 armatele turcești ocupaseră capitala Ungariei ajutate fiind de armatele domnitorilor Petru Rareș și Radu din țările românești.

— În 29 August 1716 armata comandată de Eugen de Savoya ocupă primile poziții pe timpul asediului cetății Timișoarei, care se termină prin alungarea Turcilor din cetate.

— În ziua de 29 August 1844 s'a dat primul examen al elevilor dela școala înființată pe lângă Societatea Filarmonică a lui Hellade Rădulescu și Ioan Câmpineanu.

— În 29 August 1877 pe timpul războiului independenței se dădeau lupte în jurul Griviței, care mâine și cade în mâinile glorioasei armate românești.

— În 29 August 1914 fusese bătălia dela lacurile Mazurilene.

P. C. MILOȘ

— Mișcare în personalul ministerului Agriculturii și Domeniilor. În urma mișcării făcute în personalul ministerului Agriculturii și Domeniilor la Camera de agricultură din Timișoara au fost repartizați următorii: d. Tomacinski Pavel și Dumitrescu I. Nicolae.

— Dela Casa Asigurărilor Sociale. Ministerul Sănătății a trimis o circulară, direcției Casei Asigurărilor Sociale, prin care se insistă ca medicii întreprinderilor și medicii Asigurărilor Sociale, să facă vizita medicală preventivă a muncitorilor înainte de intrarea lor în serviciu, pentru prevenirea bolilor infecțioase.

Dr. Liuba Dionisie, medic mamos, ginecolog, și a reînțeput consultațiile dela 9—11 și 3—5 în III, Spl. Tudor Vladimirescu 12, Telefon 25—06.

— Carnetul unei cetățene slovace găsit de un muncitor. La redacția noastră se află un carnet de cale ferată, pe numele Olga Vaclakova, din Chust, găsit de muncitorul Pană Ioan, din str. Gelu 19. Posezoarea carnetului se poate prezenta la redacția ziarului nostru, să-l ridice.

— TIMPUL PROBABIL LA 27 AUGUST: Presiunea atmosferică în creștere cu 1—3 mm. Cerul mai mult acoperit în părțile de Vest și Nord-est a țării și variabil în celelalte regiuni. Vânt din sectorul Nord-est în partea de Est a țării și din sectorul Sud-est în partea de Vest. Temperatura în ușoară creștere. Pe alocuri burniță în Vestul țării. La munte dimineața și seara ceață.

— Noul diriginte principal, al oficiului poștal d. v. Nicula numit de curând, și-a luat postul în primire în locul d-lui I. Spirescu, care trece la controlul mandatarilor.

— Lucrări de drumuri în Banat. Pentru ziua de 11 Septembrie s'a fixat licitație publică la ținutul Timiș, în vederea lucrărilor de scarificarea și cilindrarea drumului Caransebeș—Borlova. Valoarea lucrărilor, după deviz, este de 808.992 lei. Tot atunci și tot la ținut, va avea loc și o altă licitație publică pentru macadamizarea drumului Beba veche, Beșenova veche, Chegleviți, Sânnicolaul mare, Aradul nou. Valoarea acestei lucrări, după deviz, este de 700.000 lei. Pentru prima lucrare se tine licitație și la prefectura județului Severin, în aceeași zi.

— D. dr. Ioan Stupariu, pretorul plasei Giulvăz din județul nostru, aflându-se în concediu până la data de 16 Septembrie, locul dsale e ținut de d. Petru Vichentie, pretor al plasei Ciacova.

— Căruța unui sătean lovită de o mașină. Poliția gării Domnița Elena a raportat Chesturii, accidentul de circulație întâmplat eri, la orele 4.45 în str. I. C. Brătianu. Autotaxiul Nr. 2043 Tms, condus de șoferul Knebl Emeric, din str. Simion Bărnutiu 14, a lovit căruța săteanului Rudolf Berger, din comuna Lovrin, județul Timiș-Torontal. Accidente de pesoane n'au fost. Ambele vehicule s'au ales cu nici avarii. Cazul se cercetează.

Dr. A. Miletică reîntors din concediu și-a reînțeput consultațiile la domiciliu dimineața dela 10—11 și după masă dela 3—5, Circ. I, Str. Bredecanu 2, vis-à-vis de Casinoul Militar.

— Înaintări și transferări în personalul polițienesc. La inspectoratul de poliție al ținutului Timiș: d. Murgău Eugen, comisar șef cl. II la comisariatul de poliție Curtici, a fost înaintat în funcțiunea dr. comisar șef cl. I. D. Lupușiu Andrei, comisar cl. I la Chestura poliției Timișoara, în funcțiunea de comisar șef cl. II. La Chestura poliției Timișoara d-nii Cherebețiu Ciprian, Ulieru Vladimir și Ionescu I. Ion, comisari cl. II au fost transferați, primii doi la Oradea și ultimul la Tg. Mureș, în funcțiunea de comisar cl. I. D. Petreanu Victor, comisar ajutor cl. II la Pitești. În funcțiunea de comisar ajutor cl. I. D. Heius Traian, agent de poliție cl. II, la aceeași Chestură, în funcțiunea de agent de poliție cl. I. D-nii Boldureanu Simion și Tulea Dumitru, agenți de poliție cl. III, la aceeași Chestură, în funcțiunea de agent de poliție cl. II. D. Moldovan Gheorghe, gardian public cl. I la Chestura Oradea, în funcțiunea de șef de secție de gardieni publici cl. III.

— Dr. Perlestein Artur medic internist, specialist în boli de inimă, stomac, pământ etc. consultă din nou, Cetate Bulev. Duca 4, dela 9—11 și 3—5. Telefon 38—19.

— Țigani bănuți de furt, înaintați parchetului. Postul de jandarmi din Libling a înaintat parchetului din localitate pentru cercetări pe țiganii Redu Petru și Novacovici Petru, bănuți de furt. La locuințele lor s'au găsit mai multe obiecte casnice țărănești, despre a căror proveniență ei nu au putut să deie relații.

— Starea civilă la 26 August. Născuți: Tiberiu Ioan, fiul lui Nicolae Borțun, strungar la c. f. r., Irina, fida lui Iosif Moravics, mecanic; Constantin, fiul lui Nicolae Țipter, c. f. r.-ist; Ladislau, fiul lui Pavel Szabo, lăcătuș la c. f. r.; Hidegrand Irina, fida lui Iosif Lieber, pantofar. Morți: Mihai Scheibling, de 43 ani, tipograf; Maria Müller n. Huber, de 84 ani Căsătorii: Rasco Mihailovits, croitor, cu Ecaterina Schmitz; Ioan Weismann, pantofar, cu Ecaterina Augustin; Antonie Sztarna, pregătitor de instr. muzicale, cu Elena Ecat. Heger; Francisc Thil, tapiter, cu Eva Hartmann; Eugen Domacsek, pălărier, cu Iuliana Szabo; Frideric Hecker, brutar, cu Prisca Francisca Bukosza; Radu Mihai, opincar, cu Aurica Rotaria; Francisc Kaburek, tipograf, cu Aurelia Kunkel; Ioan Varga, lăcătuș, cu Ileana Galambfalvi, Gheorghe Căstănițoiu, funcționar la c. f. r., cu Eleonora Ciopas; Iosif Palfalvi, comerciant cu Ana Szasz; Beniamin Szabo, cu Raveca Ujfalvi, servitori; Petru Magori agricultor, cu Maria Kulesar; Ioan Spieler, măcelar cu Maria Adorjan.

— Tratatative muncitorești. D. Petre Gârboveanu, secretarul breslei muncitorilor minieri din Ținutul Timiș, a plecat eri pe Valea Jiului în vederea încheierii unui nou contract colectiv de muncă între minieri și direcțiunea minelor din Petroșani, Lupeni, Aninoasa și Vulcan. Acești minieri au contract colectiv de muncă încă din anul 1920, contract care expiră și se reînnoiește în fiecare an. Tratatativele încep la 28 l. c. Muncitorii cer și o majorare de 15 la sută a salariilor.

— D. prof. Constantin Stăncescu, comandantul străieriei din ținutul Olt și profesor la Politehnica din Timișoara, se află pentru câteva zile în orasul nostru. Se știe că dsa, odată cu numirea de comandant străier al ținutului Olt, a trebuit să se mute la Craiova, pentru a-și putea îndeplini mandatul de acolo. D. prof. Stăncescu a venit acum la Timișoara pentru chestiuni școlare, în legătură cu catedra dela Politehnica.

— Reclamat pentru bătaie. Locuitorul Polasche Rudolf, cu domiciliul în str. Ecaterina Teodoroiu 25, a reclamat comisariatului II poliție, că a fost bătut de individul Kilovits Eduard, domiciliat în str. Timocului 12. Cazul se cercetează.

— În atenția portarilor de imobile. Biroul populației, de pe lângă Chestura poliției, face cunoscut portarilor de imobile, să se prezinte pentru a-și ridica, începând de luni, carnetele pe baza cărora pot practica această îndelectricire.

Școala de notari a ținutului Timiș

Ea va lua ființă pe ziua de 15 Septembrie

Timișoara, 27. — Potrivit unui ordin al ministerului de interne, de care ne-am ocupat la timp, pe lângă ținutul Timiș va lua ființă, pe ziua de 15 Septembrie a. c., o școală de notari, care va funcționa în palatul ținutului.

Cursul va dura dela 15 Septembrie a. c. până la 1 Iulie anul viitor. Cererile de înscriere se vor înainta direcțiunii școlii, la ținut, până la 10 Septembrie a. c. Candidații vor însoți cererile cu următoarele acte:

- Certificat de naționalitate, verificat și acceptat de Direcția școlii;
- Extract de naștere, din care să rezulte că are vârsta între 18—30 ani;
- Certificatul primăriei domiciliului candidatului, doveditor că se bucură de bună reputație în societate;
- Certificatul cazierului judiciar că n'a suferit condamnări penale;

e) Certificatul de absolvirea liceului, sau a unei școli echivalente, recunoscută ca atare, de Ministerul Educației Naționale;

f) La numire: certificatul deveditor că a satisfăcut obligațiunile legii recrutării.

Materile ce se vor preda sunt:

- Drept și procedură penală, 2 ore pe săptămână;
- Drept și procedură civilă, 3 ore pe săptămână;
- Drept administrativ, 6 ore pe săptămână;
- Drept constituțional, 1 oră pe săptămână;
- Finanțe, 3 ore pe săptămână;
- Statistică, 1 oră pe săptămână;
- Legi uzuale, 6 ore pe săptămână;
- Drept polițienesc, 1 oră pe săptămână;
- Higienă și medicină umană, 2 ore pe săptămână;
- Higienă și medicină veterinară, 2 ore pe săptămână;
- Noțiuni de agricultură, pomicultură și viticultură, 3 ore pe săptămână;
- Poștă, 1 oră pe săptămână;
- Instrucție premilitară, 2 ore pe săptămână;
- Noțiuni de cadastru și carte funduară, 1 oră pe săptămână;
- Practică în cancelariile model, 2 ore pe săptămână.

Cheltuelile pentru întreținerea școlii cad în sarcina ținutului.

Elevii nu vor plăti nici o taxă școlară și până la amenajarea de către ținut a unei cantine, elevilor săraci și merituosi li se vor acorda burse în limita posibilităților bugetare.

Bursa

Bursa din Capitală a fost eri animată la compartimentul valorilor cu venit variabil. Tendința a fost spre scădere în toate compartimentele. Compensațiile listele A și B au fost eri ferme și oferite la cursuri neregulate. Devizele negociabile au fost neglijate și piața lipsită de tranzacțiuni.

Prin îngrijire am devenit sănătoasă:

Doamne Caterina SCWARTZ, Birda 156: „În anul 1925 am fost operată, acestei operațiuni mi mulțumesc viața. După vindecare însă s'au ivit dureri reumatice, care s'au înrăutățit din an în an. Ultima mea speranță — după 13 ani de chinuri — a fost Băile Neptun! Cu 12 băi am devenit complet sănătoasă. În vârstă de 65 ani mă simt, parcă aș fi numai de 30.

Doresc tuturor camaradelor de suferință, ca Dumnezeu să le ajute cu ajutorul Băilor Neptun, așa cum mi-a ajutat mie.

Sunt recunoscătoare medicului pentru consultațiile conștiințioase și potrivite; Băile Neptun pentru îndeplinirea ieftină și exactă a dispozițiilor medicale; personalului pentru îngrijirea conștiințioasă și atentă!

Sănătoasă și fericită călătoresc acasă!”

Professor Dr. Francisc SCHÖNBERGER:

„Mii și mii se clatină în mizeria boalei, fiindcă nu știu, ce fac!”

MEDICUL le spune însă ce trebuie să facă!

BĂILE NEPTUN îndeplinește aceste dispozițiuni medicale, ajută și vindecă!

BOLNAVUL cu încrederea neclintită față de medic și față de Băile Neptun

cu voință și răbdare, își asigură vindecarea

în

Băile Neptun, Timișoara

(Pentru text: DITTRICH)

ULTIMA ORA

D. Roosevelt a propus ca mediator al situației pe

d. Hoover, fost președinte al Statelor Unite

**Cancelarul Hitler n'a închis calea oricăror negocieri
Domnul Sir Henderson la Londra**

Londra, 27 (Rador). — Neville Henderson, ambasadorul Marelui Britanii la Berlin, a sosit la aeroportul Croydon Sâmbătă la ora 12/14, urcându-se imediat în automobil. D. Henderson a plecat apoi spre Londra. El părea foarte obosit. O mulțime imensă l'a aclamat în elung. **AM CASTIGAT BATALIA NERVILOR** . . .

Londra, 27 (Rador). — Ziarele se încreabă care este mesajul pe care îl aduce cu sine dela d. Hitler sir Henderson. Se caută deasemenea să se afle motivele anularii serbărilor dela Tannenbergh.

„DAILY MAIL” scrie: Nu trebuie să ne lăsam târați de un optimism amăgitor, poate până la o parte din măsurile de precauție sau dela continuarea operațiilor de pregătire pentru orice eventualitate. Nu vrem să mai trecem prin ceea ce am trecut până acum. Mai bine o hotărâre acum, decât o nouă încercare nesfârșită a rezistenței nervoase. Am câștigat batalia nervilor și prețul victoriei trebuie să fie, de aci înainte, o epocă ce va permite dezvoltarea planurilor de pace în loc de întocmirea planurilor de război.

SIR HENDERSON LA FOREIGN OFFICE

Londra, 27 (Rador). — Sir Neville Henderson a sosit la Foreign Office la ora 18. Cu puțin înainte fuseseră primiți la ministerul afacerilor străine miniștrii Greciei și Ungariei la Londra. **CANCELARUL N'A ÎNCHIS CALEA ORICĂROR NEGOCIERI**

Washington, 27 (Rador). — După primirea ambasadurilor Franței și Marelui Britanii de către d. Hitler, însărcinatul cu afaceri al Statelor Unite la Berlin, a comunicat ministerului afacerilor străine din Washington că el are impresia că Führerul nu a închis complet calea oricăror negocieri.

Deocamdată nu se poate spune dacă el ar fi dispus să accepte una din metodele propuse de către d. Roosevelt și acceptate de către Polonia.

Cercurile bine informate cred a ști că d. Roosevelt n'a avut o comunicare cu d. Moscicki mai înainte de a comunica răspunsul său cancelarului Hitler, pentru a preciza care ar fi cea mai bună formulă de negocieri.

Berlin, 27 (Rador). — În cercurile germane din capitală domnește impresia că în tot cursul zilei de azi se vor continua eforturile între toate cancelariile pentru a se ajunge la o destindere.

Se așteaptă înapoierea la Berlin a dlui Neville Henderson care a plecat Vineri la Londra cu un avion special.

MESAGII TELEFONICE SCHIMBATE ÎNTRU D. HITLER ȘI MUSSOLINI

Roma, 27 (Rador). — Ștefan anuntă: Vineri la ora 15 Ducele a primit pe von Mackensen ambasadorul Germaniei care era însoțit de contele Ciano. Mackensen a remis Duceului un lung mesaj telefonic din partea Führerului. Răspunsul Duceului a fost remis dlui Hitler la ora 18, de către Attolico, ambasadorul Italiei la Berlin. La ora 21.30 Ducele a primit din nou pe ambasadorul Germaniei, cari i-a dus un al doilea mesaj telefonic din partea Cancelarului.

MISIUNEA MILITARĂ TURCĂ A SOSIT LA LONDRA

Londra, 27 (Rador). — Misiunea militară turcă a sosit la Londra, spre a avea întrevederi cu experții ministerului de război, asupra diferitelor chestiuni ce interesează apărarea națională.

Ce a răspuns dl Moscicki președintelui Roosevelt

Washington, 27 (Rador). — În fruntea mesajului pe care l-a transmis cancelarului Hitler, d. Roosevelt i-a comunicat Führerului răspunsul pe care l-a primit din partea d-lui Moscicki.

Iată textul răspunsului d-lui Moscicki: „Apreciez foarte mult prea importantul și prea nobilul mesaj pe care excelența voastră a avut bunătatea să mi-l adreseze. Țin să subliniez că guvernul polon a considerat totdeauna negocierile directe dintre guverne ca fiind metoda cea mai judicioasă pentru rezolvarea dificultăților ce pot să se ivească între state. Noi socotim că această metodă este cu atât mai potrivită dacă ea este pusă în aplicare între statele vecine. Inspirându-se din acest principiu Polonia a încheiat pactul de neagresiune cu Germania și cu Rusia Sovietică. Socotim deasemenea că metoda concilierii, prin intermediul unui terțiu, atât de desinteresat și imparțial cum este excelența voastră, este o metodă legitimă și justă în soluționarea controverselor ce pot să se ivească între națiuni cu toate că, cum este evident, țin să evit chiar aparența de a profita de această ocazie pentru a atinge obiectul litigiului luat în considerare, totuși cred că am datoria de a arăta că în criza actuală nu Polonia este aceea care a ridicat pretenții sau cere concesiuni din partea vreunui alt stat. Este deci cu totul natural ca Polonia să consimtă să se abțină dela orice demersuri, oricare ar fi ele, precis ostile, cu condiția ca și cealaltă parte să consimtă deasemenea să se abțină dela orice acțiune de acest fel directe sau indirecte. Pentru a termina, țin să exprim via mea dorință ca mesajul pacific al

deri cu experții ministerului de război, asupra diferitelor chestiuni ce interesează apărarea națională.

excelenței voastre să poată contribui la destinderea generală, care este atât de infinit necesară națiunilor omenirii pentru ca ele să poată din nou relua calea binecuvântată a progresului și civilizației.

Washington, 27 (Rador). — Agenția Ștefan anuntă: În timp ce la cercurile ministerului de externe domnește pesimismul, d. Roosevelt după primirea răspunsului din partea d-lui Moscicki se arată foarte încrezător în menținerea păcii.

D. HERBERT HOOVER MEDIATOR?

Newyork, 27 (Rador). — Atât la Newyork cât și la Washington se crede că în cazul când atât Germania cât și Polonia ar admite un mediator pentru soluționarea diferendelor lor, acest mediator ar putea fi fostul președinte al Statelor Unite, d. Herbert Hoover. O notă în acest sens publică și ziarul „Newyork Times”.

SIR HENDERSON A REFERAT PRIMULUI MINISTRU

Londra, 27 (Rador). — Sir Henderson a fost primit de d. Chamberlain și Halifax căroră le-a făcut-o dare de seama asupra convorbirii pe care a avut-o Vineri cu d. Hitler. Primul ministru a reținut la dejun pe d. Halifax, Henderson și Sir Cadigan, subsecretar de stat al afacerilor străine.

Berlin, 27 (Rador). — „Havas” transmite: Cercurile germane bine informate cred a ști ca Henderson transmite guvernului britanic unele propuneri germane în vederea unei soluții pentru situația actuală.

Luni încep lucrările pentru adaptarea palatului rezidențial

Timișoara, 27. — Ministerul de interne a aprobat adjudecarea făcută la 17 l. c. pentru lucrările de adaptare ale palatului rezidenței ținutului Timiș.

Următor acestei aprobări, la rezidența regală a ținutului a avut loc, Sâmbătă dimineața, constituirea comisiei însărcinată cu inventarierea și predarea către antreprenori a lucrărilor ce s'au executat deja, — zidărie, țevărie, etc. — la clădirea în care fusese vorba să se adăpostească, școala de menaj și care ulterior a fost destinată ca sediu a rezidenței. Comisia se compune din secretarul general al rezidenței, d. dr. Gh. Ciupe, din șefii serviciilor financiar și economic și din d-nii ing. Petru Mănciu și ing. Porumb. Comisia aceasta s'a deplasat Sâmbătă dimineața la noul palat, făcând inventarierea lucrărilor de acolo în prezența arhitecților proiectanți, d-nii Vlad, Liuba și Hubert și în prezența antreprenorilor, d-nii arhitecți Constantin Purcariu și Sinigalia.

Luni 28 crt., la orele 4 p. m., are loc predarea inventarului existent și prelucrarea lui de către antreprenori.

Lucrările de adaptare vor începe imediat, întrucât obligația prin contract a antreprenorilor este de a le termina în decurs de șapte luni de lucru.

Alte lucrări

S'au terminat de asemenea planurile și devizul pentru terminarea palatului artelor, de lângă poșta centrală. În luna Octombrie, la o dată ce urmează să se fixeze, se va ține licitație publică și pentru darea în antrepriză a lucrărilor acestui palat.

La data de 12 Septembrie se ține licitație pentru construirea casei de sediu a preturii din Radna, la suma de 1 milion 400 mii lei. Vechea pretură de acolo — o clădire de peste 70 de ani — se va demola, fiind neigienică și neîncălzită. În noua casă de sediu se va amenaja și o locuință pentru secretarul de plasă, așa cum cere legea.

Dr. Tillea la lordul Halifax

Londra, 27 (Rador). — D. V. V. Tillea, ministrul României la Londra a avut azi la ora 10.30 o întrevedere cu lordul Halifax.

Dirigintele delapidator dela Ineu a fost arestat

Timișoara, 27. — Am relatat acum câteva zile că dirigintele oficiului poștal din Ineu, delapidând suma de jumătate milion, precum și o numeroasă corespondență, a dispărut, lăsând în urmă o scrisoare prin care anunța autoritățile că se sinucide.

El a fost semnalat la Sinaia, totuși ieri s'a prezentat la parchetul tribunalului Arad, fiind arestat și trimis în judecată pentru infracțiunea săvârșită.

Japonezii se arată acum binevoitori cu englezii din China

Shanghai, 27 (Reuter). — Se poate constata o vizibilă modificare a atitudinii japoneze față de englezii din Shanghai, dela încheierea pactului germano-sovietic.

Soldatii japonezi se arată acum deosebit de binevoitori față de trupele britanice cari fac de pază în sectorul vestic al concesiunii internaționale. Sentinelele japoneze au început să salute pe ofițerii de poliție britanici. Motocicliștii germani cari trec prin zona japoneză din Shanghai, nu mai arborează steagul cu svastica care până de curând putea să fie văzut pretutindeni.

Parastas de 6 luni pentru patriarhul Miron Cristea

București 27 (SIR.) — Sâmbătă 9 Septembrie se va oficia în catedrala Patriarhiei un parastas cu prilejul împlinirii a 6 luni dela moartea patriarhului Miron Cristea.

Fostul diplomat sovietic Raskolnikov a înebunit

Paris, 27 (Rador). — Ziarul „Paris Midi” anuntă din Cannes că d. Raskolnikov, fostul ministru al Sovietelor la Sofia, a înnebunit subit. Se știe că d. Raskolnikov a dispărut într-o bună zi din Sofia. Fiind chemat la Moscova el a preferat să se refugieze în Franța.

Fostul diplomat a fost transportat și internat la o clinică din Nisa.

Directorii școlilor primare vor fi înlocuiți cu un an înainte de pensionare

București, 27 (SIR.) — Directorii școlilor primare cari sunt aproape de pensionare sunt obligați să părăsească direcția cu un an înainte de pensionare. Pentru aducerea la îndeplinire a legii în această privință, Ministerul Educației a dispus să se facă revizuirea celor ce au 56 de ani vârstă sau 34 de ani serviciu, propunându-se în locul lor numirea noilor directori.